GENEL-İŞ

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

emek

274-275 SAYILI SENDİKALAR YASASI'nın SAHİBİ

GÖREV BAŞINDA

Yorum

274-275 SAYILI YASALARIN SAHİBİ...

DOKSANDOKUZ gün devam edegelen hükümet bunalımı yüzüncü gününde sona ermiş ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Başbakan olmuştur. Bu doksandokuz gün içerisinde hükümet sorunu çeşitli aşamalardan geçmiş ancak, soruna çözüm yolu bulunamamıştır. Son olarak MSP-CHP arasında görüşmeler başlamış ve aralıksız süren çalışmalar sonunda protokol imzalanarak hükümet, kurulmuştur.

Başbakan Bülent Ecevit'in 1963 yılında Çalışma Bakanlığı yaptığı zamana kadar çalışanlar emeklerinin karşılığını tam olarak alamamış, işverenlerin gaddar insaflarına bırakılmışlardı. Bir işçi emeğinin karşılığını istediği zaman tartaklanıyor, işten atılıyordu. Kovulan işçi ise hakkını arayacak herhangi bir yer olmadığından kaderiyle başbaşa bırakılıyordu. Bir işçi sendika kurmaya kalkışsa "komünistlikle" suçlanıyor, Ekonomik haklarını, sosyal ve siyasal haklarını arama veya koruma fırsatı verilmiyordu. İşte böyle bir zamanda Çalışma Bakanlığı'na bir işçi dostu getiriliyordu. Çalışanların geçmişini çok iyi bilen bu dost, artık onlarında insanca yaşamasını sağlamak ve emeklerinin karşılığını alabilmeleri için 24 Temmuz 1963 günü 274 sayılı Sendikalar Yasası ile 275 sayılı Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt Yasasını çıkartarak çalışanlara hediyelerin, en güzelini, vermişti.

Türk işçilerine aydınlık yarınların kapıları açılmıştı o gün.

Dünya işçilerinin uğurlarında yüzyıllar boyu savaştıkları, kan dökerek edindikleri birçok haklara Türk işçisi parlamenter yoldan, bu işçi dostu Çalışma Bakanının çabalarıyla sahip olmuştu. İşverenlerin, işçilerin karşısında çekinmeden horlanmadan emeklerinin karşılığını alabilmek için pazarlığa oturmaları sağlanmış ve Toplu Sözleşme düzeni bu yasalarla getirilmişti.

Çalışma hayatını düzenleyen, Emekçilere insanca, hakça bir düzen sağlayan, çağdaş ve ileriçi maddelerle donanan bu iki yasanın çıkarılması Türk işçi sınıfının demokratik mücadelesinin bir aşaması, bir sıçrama noktası olmuştur.

Ne var ki Bülent Ecevit Çalışma Bakanlığından ayrıldıktan sonra, bazı çevreler çıkarlarına, ters düştüğü için, işçilerin sırtından sağladıkları kazançları azaldığı için, kendilerinden yana olan hükümetlerin de işbaşında olmasından yararlanarak, bu yasaları yozlaştırma yolları aramışlar, bir ölçüde de başarmışlardır. Başta bulunan hükümetler, savunucusu bulundukları sermaye çevrelerinin isteğine uyarak işverenin lokavt hakkını genişletmiştir. Bazen bu durum çığrından çıkmış ve işçiler emeklerinin karşılığını alamadıkları için, haklı olarak greve gitme kararı alırlarken ya bu karar Bakanlar Kurulu tarafından aylarca ertelenmiş, ya da işverenler tarafından lokavt denen korkunç silahla saldırıya geçilmiştir. İşçilerimiz bazan da, ülkemizin ekonomisini düşünerek, krizlere yol açmamak ve sadece bir iş yerinde greve gitme kararı almakla, işverene ekonomik baskı yapmak suretiyle haklarını almak istemişlerdir. Fırsat buldukça milliyetçilikten, vatanseverlikten söz eden iş adamları sekiz işyerinde birden lokavt kararı alarak ülkemizin ekonomik krizlere düşmesine sebep olmuşlar ve bu arada ezberledikleri milliyetçilik, vatanseverlik kelimelerini de unutmuşlardır.

Değerli Emekçi kardeşlerimiz, 274 ve 275 sayılı yasaların sahibi Bülent Ecevit, işçilerin emekleri üzerinde oynanan oyunları görmüş ve koalisyon protokolünü hazırlarken, ülkemizin geleceğinde önemli yer tutacak olan bir çok madde arasına işçi sorunlarını da almıştır. Protokolün, bir bölümünde lokavt hakkına sınırlamalar getirileceği belirtilmiştir.

Tüm çalışanların kaderlerini değiştiren 274 ve 275 sayılı yasaların sahibi Sayın Bülent Ecevit'e yeni görevinde üstün başarı temennisiyle saygılarımızın kabulünü diliyoruz.

Genel-İş emek

GENEL-İŞ EMEK

Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası yayın Organıdır

1 ŞUBAT 1974

YIL: 9-SAYI 211
FİYATI: 50 KURUŞ

Genel –İş Sendikası adına sahibi Abdullah BAŞTÜRK
Genel Yayın Müdürü: İsmail Hakkı ÖNAL

Bu Sayıdan Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Erol SARAÇOĞLU
Genel-İş Emek'in bu sayısı Genel-İş Basın bürosunda tertip edilmiş, dizgi ve filmler Hitit Prodüksiyon Ofset Tesislerinde hazırlanmış ve Tercüman Gazetecilik ve Matbaacılık A. Ş. Tesislerinde basılmıştır.

Genel- İş Emek Basın Ahlâk Yasasına uyar

ERZİNCAN ŞUBE KONGREMİZ YAPILDI

Dursun Şahin yeniden Başkan

Sendikamız Erzincan Şube Genel Kurulu 23 Aralık 1973 pazar günü yapılmış ve Dursun Şahin yeniden Şube Başkanlığına seçilmiştir. Kalabalık bir işçi ve konuk topluluğunun da hazır bulunduğu kongreyi Sendikamız Genel Başkan Vekillerinden Mustafa Sığan' da izlemiştir.

Delege çoğunluğunun toplantıya iştirakinin anlaşılmasından sonra Şube Başkanı Dursun Şahin'in açış konuşmasıyla çalışmalarına başlayan Genel Kurul'da daha sonra kongre divanı için seçim yapılmıştır.

Delegeler oybirliği ile Genel Başkan Vekilimiz Mustafa Sığan'ı Divan Başkanlığına getirirken, Selahattin Kaçtaş ve Ahmet Şahin'de Başkan Vekilliklerine getirilmişlerdir. Katipliklere Hayrettin Pala ve Niyazi Güncan seçilmişlerdir. Yapılan saygı duruşundan sonra Şube Başkanı Dursun Şahin, Şube Çalışma Rapor'unu okumak üzere kürsüye gelmiştir. Raporda Şube çalışmaları geniş şekilde ele alınarak anlatılmış ayrıca genel ve mahalli işçi sorunları üzerinde sendikamızın görüşleri dile getirilmiştir. Çalışma Raporu'nun okunmasından sonra, kongreyi izleyen konuklar delegelere takdim edilmiş, konuklar kürsüye davet edilerek delegelere hitaben birer konuşma yapmışlardır.

Daha sonra Faaliyet ve Hesap Raporlarının okunup okunmaması için oylama yapılmıştır. Raporlar önceden dağıtıldığı için okunmaması kabul edilerek tenkitlere geçilmiştir. İlk söz alan Metin Pezük, Yönetim Kurulu ve Başkanın çalışmalarından memnun olduğunu belirterek, teşekkür etmiştir. Pezük'ten sonra kürsüye gelen Yusuf Kurt, 27 lira yevmiyenin az olduğunu ve sosyal adaletin sağlanmadığını belirterek bunlara çareler aranmasını istemiştir. Ekrem Gündoğdu söz almış ve bazı arkadaşlarının meslek farkı aldıklarını, kış geçtiği halde hala ayakkabı ve elbise verilmediğini söyleyerek teşebbüse geçilmesinin arzulandığını belirtmiştir. Bir diğer konuşmacı Ali Yılmaz'da elbiselerin çulaki, olduğundan yakınarak kalitesinin değiştirilmesini istemiştir. Ayrıca senede bir çift ayakkabının yetmediğini, onun için iki çifte çıkarılmasını belirterek, ücretlerin ise az oluşundan yakınmıştır. Son olarak Cemil Tok söz almış ve 9 senelik işçi olduğunu, bunun karşılığında da 700 lira maaş aldığını belirterek, değil tere yağı vita yağını bile bulamadığını söyleyerek bunlara çare bulunması için Kooperatifler kurulmasını istemiştir. Üyelerin konuşmaları bittikten sonra Şube Başkanı Dursun Şahin konuşmacılara cevap vermiş ve teşekkür etmiştir.

Üyelerin konuşmasından sonra Divan Başkanlığı görevini yürüten, Genel Başkan Vekillerimizden Mustafa Sığan, konuşmak üzere kürsüye gelmiştir. Mustafa Sığan yaptığı, konuşmada özetle şunları söylemiştir:

SIĞAN'IN KONUŞMASI

"Ülkemizde genel seçimler yapılmış olmasına rağmen henüz hükümet kurulamamıştır. Ayrıca Mahalli seçimler yapılmış ve sonuçlar 14 Ekim genel seçim sonuçlarının, tesadüfi olmadığını doğrulamıştır. Bununla şunu ifade etmek istiyorum. 14 Ekim seçimlerinde halkımız bütün kuşkuları yok edecek şekilde sosyal demokrat görüşü benimsemiş ve de onaylamıştır. Böyle olmasına rağmen sağ siyasi güçler seçimler sonralarının getirdiği

Devamı Sayfa 15'te

ŞİİR KÖŞESİ

M.Günhan YILMAZ

TÜTÜN İŞÇİLERİ

Yıpratıcı yıllar,
İnsafsız daima alan,
Şu dört duvar arası
Üsste önlük
Tütünler
Ellerim arasında
Saçlarımda ak.
Durmaktan ayakta
Şişen
Ayak bilekleri.
Gönlümde bir hüzün bir keder
Yıllar
Yıpratıcı yıllar.
İstenilmeyen yıllara
Geri dönmek
Hangimiz isteriz
Gelecek yıllarda saat başına zam var
Yıllar
Yaşanmadan heba olan yıllar...
Solgun birdolu tanıdık yüzler
Hepsi de aynı acı içindeler
Kişilerin zevkle içtiği sigaralar
Ellerimizden geçer
Çoğu güzel eller çörüşmekteler
Bizden alır yıllar
Yıpratıcılar.

Dönecek işçiler ve

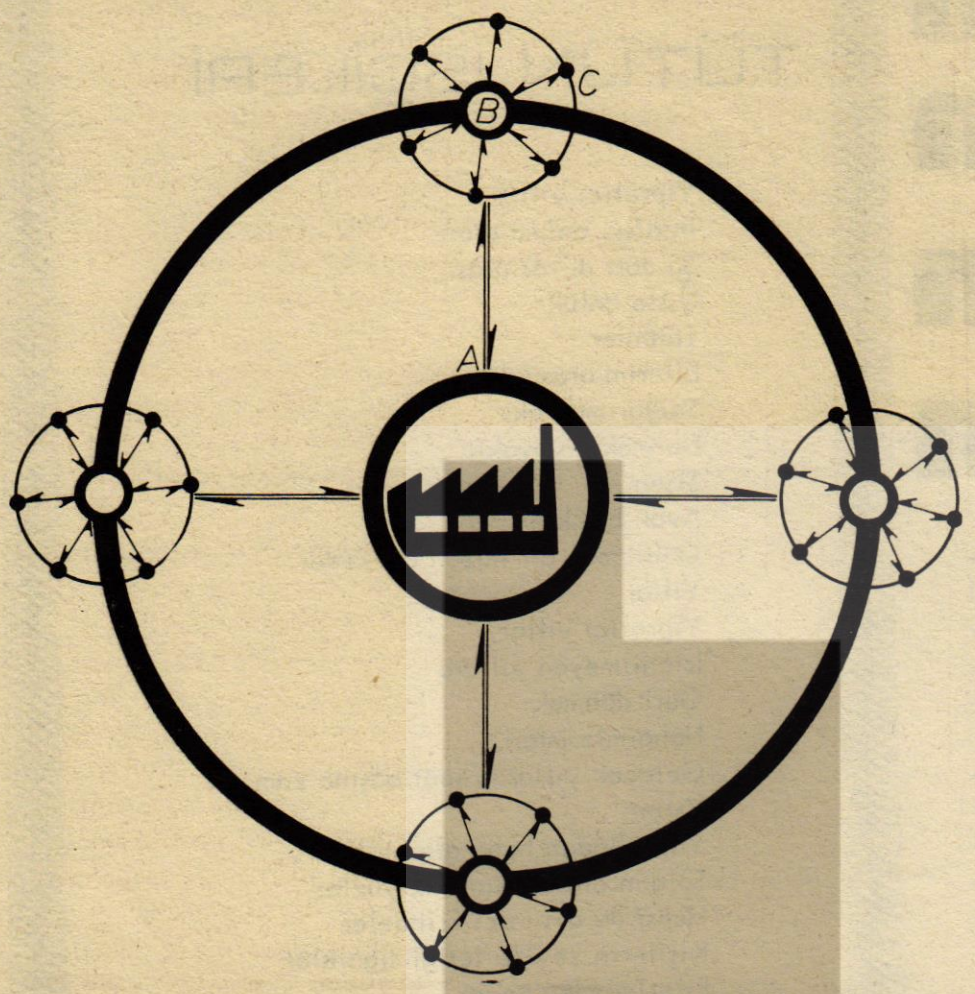

Doç.Dr. Osman N.KOÇTÜRK

AGRINDUS ÜNİTESİ TARIM KESİMİ İLE ENDÜSTRİ KESİMİ ARASINDA DENGE TESİS EDİP İKİ KESİMİ BÜTÜNLEŞTİREN ÇAĞDAŞ BİR ÜRETİM ÜNİTESİDİR.

Almanya ve Avrupa'nın diğer ülkelerinde çalışmakta olan işçilerimizin gittikleri gibi döneceklerini herkes biliyordu.İşsizliğin ve hızlı nüfus artışının topraktan koparak yabancı ülkelere savurduğu bu vatan evlatlarının memleket hasreti burunlarında tüttüğü halde, Türkiye'deki çalışma ve yaşama koşullarını bildikleri için geri gelmeyi arzulamadıklarını, emeklerini ucuza satmalarına ve çok ağır koşullar altında çalıştırılmalarına rağmen kalış sürelerini daha da uzatmak istediklerini biliyoruz. Ne çare ki vakit saat gelmiş ve Alman Ekonomisi kararını vermiştir. Yüzeysel bir neden ve mazeret olarak gösterilen "Petrol Ambargosu" ötesinde çok değişik hesaplar yatmakta ve yüzbinlerin dönüşü gün gün yaklaşmaktadır.

Geçen on yıllık dönem içinde çalıştırdıkları işçilerin asgari ücret olarak almaları gereken miktarın bazen üçte biri ve bazen dörtte biri karşılığı adam çalıştırarak haklarını yiyen ve bununla büyük birikimler yapan tekelci sermaye çevreleri, daha da güçlenmek politik ve sosyal yaşantımızın ötesinde ekonomik ve ekolojik baskılarını artırmak için şimdide gelecek işçilerin küçük tasarruflarına göz dikmiş, avını bekleyen bir kaplan gibi, işçilerin gelmesini ve halka açtıkları şirketlere ortak olmalarını bekliyorlar. Kitle haberleşme araçlarının hemen tümünü, kapladıktan sonra Devlet Televizyonuna kadar sızan propaganda çalışmalarının amacı budur. Yirmi yıla yakın bir zamandan beri memleket evlatlarının önerilerine kulaklarını tıkayıp, yabancı uzman raporlarını baştacı eden bir zihniyetin yönettiği Türkiye'de tarım kesimi ile endüstri kesimi arasındaki bütün köprüler atılmış, gerçekte bir tarım ülkesi olan Türkiye'mizde tarım alabildiğine gerilerken, çarpık bir endüstrinin gelişmesi parmakla sayılabilecek kadar sınırlı kişilere ve yabancı çevrelere büyük paralar kazandırmıştır. Bunun sosyal, politik ve ekonomik sonuçlarının sancılarını hâlâ çekiyoruz.

PAYANDALI ENDÜSTRİLEŞME

Teşvik tedbirleri, muafiyetler, ucuz krediler, prim borçları destek ve payandalarla geliştirilen bu düzen ardından pahalılığı getirmiş ve ekmeklik buğdayımızdan, pilavlık pirincimize kadar temel besinlerimiz yabandan ithal edilirken, ne ekip ne ekmeyeceğimiz yabancı uzmanların raporları ve önerileri ile tayin edilmiştir.Artık kendi kendini besleyemeyen ve bu yıl iki milyon ton buğday açığı ile sağdan soldan buğday ithali çarelerini araştıran bir toplum haline geldik. Yüz milyon insanı besleme olanağı olan topraklarımız üzerinde uzaktan beslenerek ve 350 kuruşa ithal ettiğimiz buğdayı belediyelere 125 kuruştan satmak suretiyle aradaki farkı devlete ödetmek suretiyle yaşayabiliyoruz.

Topraktan kopanlar soluğu büyük kentlerde almakta, buralarda da iş bulamayanlar aç ve perişan dolaşmaktadırlar. Koşulların önümüzdeki günlerde daha da ağırlaşacağı tahmin edilmektedir.

İşçiler ve küçük tasarruf sahipleri paralarını tekelci sermaye çevrelerine kaptıracak olurlarsa, montaj endüstrisi daha da gelişecek, pahalılığın, önü alınamayacaktır. 14 Ekim seçimleriyle alınan sonuçlar her nekadar halkın uyandığını ve oyuna gelmeyeceğini göstermekte ise de, böylesine dil döküp mangalda kül bırakmayan patronların kendilerine göre geçerli bir hesapları olduğundan şüphe etmiyelim. Daha bugünden bazı profesörler Almanya'ya kadar gitmiş ve işçileri orada kalıplıyarak, Alman şirketlerinin de ortaklık edeceği "Hemşehri Şirketleri" kurmaya başlamışlardır. Üretimi kendi ülkesinde sürdürmekten ise Türkiye'ye gelmek ve burada ucuza satın alacağı emek ile bol üretim yaparak, üretim artıklarını Türkiye'de bırakarak kazanacağı parayı transfer etmek hesabı içinde olan Alman patronlar, Amerikalı patronlar gibi gelip buraya yerleşmek ve ülke gelirinin kaymağını aktararak kirini, pasını, yorgunluk ve mihnetini bize bırakmak istiyorlar.

NE YAPMALI?

İşçi tasarrufları, açıkgöz profesörlerin Üniversitedeki derslerini bırakıp aylarca Almanya'da kalarak kurdukları Hemşehri Şirketleri veya ağzını açmış beklemekte olan tekelci sermaye çevrelerine kaptırılacak olursa, içinden çıkamayacağımız koşullarla karşı karşıya kalacağız. Anayasamızla öngörülen kooperatifleşme, milli geliri sosyal adalet ilkelerine uyarlı olarak paylaşma, endüstri kesiminin üstün paylarından tarım ve çalışanlar kesimini de yararlandırma amacıyle yapılabilecek pekçok şey vardır.

İsrail'in kurulduğu günlerde işçiler HİSTADRUT isimli büyük bir örgüt kurarak paralarını bu örgütte birleştirmişler ve çeşitli üretim alanlarına el atmışlardı. Ne kadar zengin olursa olsun hiç kimse parasını ve gücünü birleştirmiş bir işçi örgütü kadar güçlü olamayacağı için bugün de İsrail'de ekonomik, politik ve sosyal hayata HİSTADRUT yön vermekte ve işçi hakları bu yoldan korunmaktadır. Çoğunluğu kooperatifleşerek ve sendikalarla bütünleşerek federasyonlar kuran işçilerle halk, tarıma dayalı bir küçük endüstri kurmuşlar ve AGRİNDUS denilen tarım kesimiyle endüstri kesimini bütünleştirici felsefeye dayalı olarak sağladıkları, birikimlerle, makine yapan ağır endüstriyi kurmuşlardır.

Son yirmi yıl içinde tanığı olduğumuz acıklı durumun daha da gelişmesini ve bunalımların boğazımızı sıkmasını istemiyorsak yapılacak iş belli dir. 1967 yılında İsrail uygulamasından ve Haim Halperin isimli AGRİNDUS nazariyatçısının kitabından geniş çapta yararlanmak suretiyle yayınladığımız "Tarım ve Sanayii" isimli kitabı işçilerin ve özellikle işçi liderlerinin okumalarını ne kadar arzu ederdik.

"Akşam Kitapları" arasında yayınlanmış olan eserimizde AGRİNDUS anlayışının Anayasamıza uyarlığı ve Türkiye'nin kooperatif ve sendikalar işbirliği ile ne şekilde kalkındırılacağı uzun uzun ve ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Ki-

Agrindus düzeni

tapla yetinmiyerek birçok der - gi ve gazetede yayınladığımız pekçok makale ile işçi çevrelerine duyurmaya çalıştığımız bu düzen, Türkiye'yi ve Türk işçisi ile köylüsünü feraha çıkaracak tek düzen olarak görülüyor. 1920'lerde İsrail'de bizim durumumuzdaydı. Gelen göçmenler bir miktar parayla geliyor ve gittikçe kalabalıkla - şan dar topraklar üzerinde yüzde 3.9 oranına göre artmakta olan nüfusun nasıl beslenece - ği cevaplanması güç bir soru haline dönüşüyordu. HİSTAD - RUT bunun kolayını buldu ve işçilerin elindeki tasarruflarla, sağladığı birikimi hizmet, tarım ve endüstri kesimlerinde dengeli bir şekilde kullanarak, bugün ki İsrail'in temellerini attı. Bir ülkenin dış politika - sını beyenip beyenmemek onun kalkınmada izlediği yöntem - den ilham almayı engellemez, kanısındayız. Bugün Orta Do - ğu'da bir baş ağrısı ve saldırgan bir toplum haline gelmiş olan İsrail, dış politikasıyle beyenilmese de kuruluş ve kalkınma bakımından izlediği yöntem ilgi çekicidir.

Bu düzen kalkınmada halka ve işçiye öncelik tanıdığından halktan yana bir siyasal partinin yönetimde ağırlığını hissettirdiği yaşadığımız dönemi değerlendirmeyi bilmeli ve işçi tasarruflarını sermaye çevrelerine kaptırmamalıyız. Türkiye'deki sendika, Federasyon ve Konfederasyonlara önemli işler düşmektedir. Yurda dönecek işçilerde güven yaratabilir ve sendikaların mali olanakları işçinin tasarruflarıyla birleştirilerek, Orta ve Doğu Anadolu'da tarıma dayalı kooperatifler, mütevazi endüstri tesisleri kurulursa, bu girişimden gerçekten yararlanırız. Hayvancılık çökmek üzeredir. İşçiler, köylüler etye meyi çoktan unuttular. Şimdide bir sandviç somununa dönüşen ekmeği satın almak bir mesele haline geliyor. Toprak boş, insan işsiz, hayvan aç, toplum yoksul ve mutsuzdur. Toprağından koparak üç beş kuruş peşinde yabancı ülkelere sav - rulan işçi kardeşlerimizi yeniden toprağa bağlamak ve hepimizin anası olan topraktan yararlanmak istiyorsak, paramızı kolonya ve plastik endüstrisi patronlarına kaptırmamalıyız. Onların çoğu Türkiye'de gereksiz tüketim yaratıp, yoksul halkı şartlayarak varımızı yoğumuzu elimizden almanın ötesinde tutarlı hiçbir iş yapmadılar. Bugüne dek yapmayanların bundan sonra birşey yapabileceklerini zannetmiyoruz. Toprağı canlandırmak öncelikle karnımızı doyuracak koşulları hazırlamak lazımdır. Patronlar bunu yapmazlar. Onlar bir koyup bin almanın peşindeler. Başları sıkıntıya gelince ekmeklik buğdayı bile yabandan ithal ederek alırken bir, satarken de bir komisyon almayı biliyor, yaşantılarını da böylece sürdürüyorlar. Toprağın uyandırılması ve 100 milyonluk tok ve mutlu Türkiye'nin yaratılması için belki de bu son fırsat olacaktır.

SORUMLULUK

Aydınlar, işçiden ve köylüden yana politikacılar ile işçi liderleri büyük bir sorumluluk altındadırlar. İşçileri kalıplamak ve ellerindekini alıp amaçlarına göre kullanmak için Almanya'ya kadar giden - ler, çarşaf gibi ilanlarla onların akıllarını karıştırmak isti - yenler var. Bu durumda işçi kardeşlerimizi uyarmak da bize düşüyor. İsrail kalkınması derinliğine incelenmeli ve bu kalkınma yöntemi içinde işçilerin rolü iyice anlaşılmıştır. Tarım devrimi ve onu izliyen endüstri devriminden sonra, üçüncü bir devrime hazırlanan Dünya'ya egemen olan görüşe göre, tarımdan ve topraktan tümüyle kopan bir toplumun kalkınması beklenilmemelidir.

Tarım ana kesimdir. Bir ülke öncelikle etini ekmeğini üretebilmeli ve bunu sağlamak için toprak en iyi şekilde kullanılmalıdır. Çoğunluğu köylü ve köyden kopmuş kişiler olan işçilerimiz toplumun en sağlam ve en tutarlı ünitesi olan köy ve ailenin mutlu olmasını ve giderek Türkiye'nin kalkınmasını arzu ediyorlarsa, ellerindeki parayla köye yatırım yapsınlar.

Hayvancılık cazip bir kesim olarak onları bekliyor. Bir lokma ete hasret kalan binlerce vatandaşın karnını doyurmak ve Dünya'nın her tarafında en aşağı altın kadar iştira gücü olan Hayvansal ürünleri ihraç ederek kazanacağımız parayla milli endüstrimizi kurmak gibi mutlu amaçlara bu noktadan yaklaşabiliriz.

Amerikalıdan sonra Alman'ın da Türkiye'ye gelip fabrikalar kurması, lüks otomobiller imal edip bize ve başkalarına satması ülkeye birşey kazandırmaz. Alınterimizin ürünü olan tasarruflarımızı iyi değerlendirmeli ve sendikaların öncülük edeceği bir kooperatifler örgütü içinde bütünleşerek toprakla yeniden ilişki kurmaya bakmalıyız. İsrail çölü böyle yeşertti ve Orta Doğu'da bir güç haline geldi.

Koşullar elbette farklıdır. Başka devletlerin ve başka ülkelerin ekonomisine egemen olan Yahudi asıllı zenginlerin İsrail'e büyük mali yardımlar yaptıklarını elbette biliyoruz. Fakat Türk'ün gücü, iyi niyeti ve vatan sevgisi küçümsenmeyecek bir değerdir. Paramızı iyi kullanabilir, aklımızı seferber edersek Kurtuluş Savaşında olduğu gibi Ekonomik Savaşta da işçi eliyle yeni zaferler kazanabiliriz.

Büyük kentlerin, pahalı, karmaşık ve kirli havasından kurtulmak doğduğumuz köyde istihdam ve üretim olanakları yaratarak mutlu bir hayat yaşamak ve Türkiye Cumhuriyetini güçlendirmek istiyorsak, tek çıkar yol kooperatifleşmektir. Kooperatifleşme Anayasa teminatı altındadır. ve çoğunluk partisinin seçim bildirgesinde önemli bir hedef olarak gösterilmektedir. Kooperatiflerde birleşelim ve toprağı uyandıralım.

HALKI ORTAK ALANLAR MI.. YOKSA HALKA ORTAK OLANLAR MI?

CEMİLE

ORHAN KEMAL

BU ROMAN, GRAFİK STÜDYO S REKLÂM AJANSINDA RESİMLENDİRİLMİŞTİR

İplikhanede olduğu gibi, dokumahanede de tezgahları tekrar tekrar dolaşırken, sinirli bir halde, kendilerini tutamayıp İtalyan mühendise küfürü basan işçilere:

-Siz Numan Beğden daha mı eyi bileceksiniz? diyordu, herif ne Avrupasını kodu gezmedik, ne Emelikenini...

İşçiler:

-Onun Avrupayı, Amerikayı gezmesi, babası -nın bayraktar olmasından bize ne? Biz ekmeğimiz biliriz...

-Hakkınızda bu hayırlı zahar ki.. Neden dirsen, başınıza koskoca bir mehendis getirdi, hem de İtalyan... O gelmeden bu palike işliyor muydu ? Siz bez dokumasını biliyonmuydunuz ? İtalyar geldi, birşeyler düzelmedi mi?

Arkasından gevrek gevrek gülüyordu, işçilerde basıyorlardı küfürü.

Dokuma ustası ağayı, yeğeni Camgöz Sadığın tezgahına götürdü. İçlerinden ışık geçirilmiş gazoz bilyalarını hatırlatan gözleriyle Camgöz Sadık, ağanın emrini bekliyordu.

Ağa:

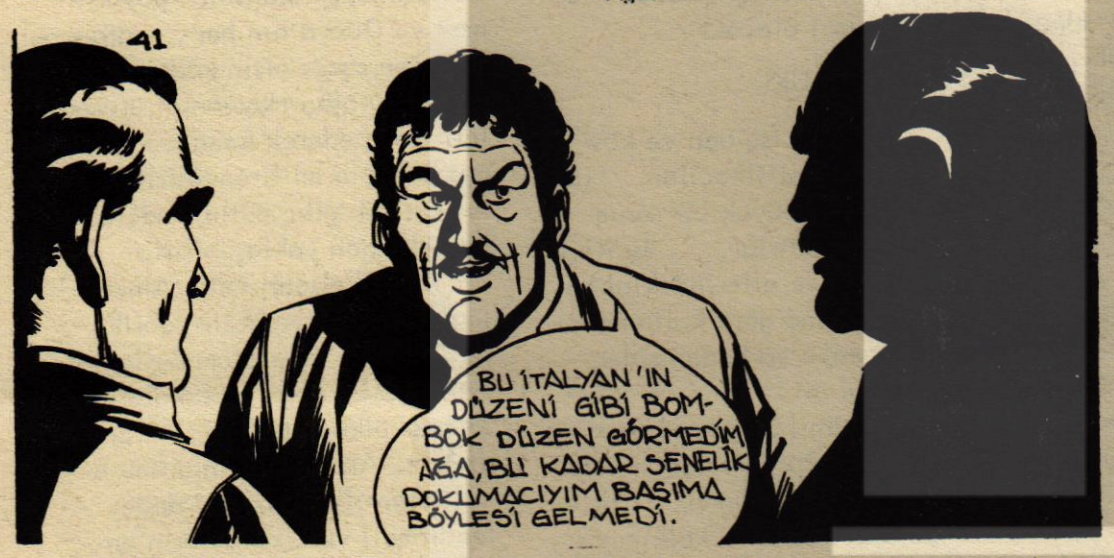

-Koş, dedi, koş bakalım tezgahını .

Alışkın elleriyle mekiğine yeni masura koyar Camgöz, tezgahını koştu, işletti. Sert şakırdılarla, işlemeye başlayan tezgahta mekik yıldırım gibi gitti, geldi... ve istop etti. Beş iplik kopmuştu Camgöz Sadık kopan iplikleri çabucak çekti, bağladı, tezgahını tekrar işletti. Az sonra makine tekrar istop etti. Dört iplik birden kopmuştu.

Ağa:

-Niye böyle ediyor? diye sormaya kalmadan, Camgöz eliyle, koluyla, kaşıyla, gözüyle başladı:

-Bu İtalyan'ın düzeni gibi bombok düzen görmedim ağa Bu kadar senelik dokumacıyım, başıma böylesi gelmediydi.. İplik çekip bağlamaktan bez dokuyamıyoruz. On iki saat ayak üstü dikil, hava. Bu gidişle ekmeğe, dileneceğiz.. Evvelce ne iyiydi ! Hepimiz memnunduk.. Şimdi ?

Dayısına baktı. Beriki: "...devam et, devam et!" demek isteyerek, ağanın omuzu üstünden başını salladı.

-...şimdi günde bir tek top bile çıkaramıyoruz. Biz de insanız, bizim de ekmek bekleyen çoluk çocuğumuz var...

Dokuma ustası:

-Bütün dokumahane böyle düşünüyor: dedi, herifler haklı. On iki saat çalış, didin, tatlı uykudan ol, sonra...

Ağa:

-Peki ne yapalım? diye sordu.

Camgöz:

-Kovun gitsin.. dedi.

-Kovun amına, Numan Bey beş senelik konturatnan palikeye bağladı. İstesek bile kovamayız..

-İşçi konturat monturat dinlemez ağa. İşçinin şurasına geldi, bıçak kemiğe dayandı.. Burada öyle işçiler var ki, anam avradım olsun bıçağı çeli mi...

Dokuma ustası:

-Ne biçim laf bu? diye güya sertleşti, kanuna, nizama karşı gelinir mi?

Göz kırptı.

Ağa birdenbire:

-Şu, dedi, iplikhanedeki Boşnak kızının kardeşi hangisi?

-Hangi Boşnak kızı? Cemile mi?

-Heye...

BİR HİKÂYEMİZ VAR

OKTAY AKBAL

YAĞMUR ALTINDA İNSANLAR -II-

Başımı öte yana çevirdim; işte şaşı kadın siyah paltolu bir adamla konuşuyor. Heyecanlı bir konuşma başladı. Çekişe çekişe pazarlık ediyorlar, beş aşağı beş yukarı, olur, olmaz... Siyah paltolu adam bir adım geri çekildi, kadının bacaklarına, kalçalarına, kabarık göğsüne alıcı bir gözle baktı, boyunu bosunu bakışları ile yokladı. Eh kadın pek de fena değil; yüzü çiçek bozuğu, gözleri şaşı, önemli olan hesapta uyuşmak gerek. Kadın inatçı dediği dedik, arada bir uzaklaşır gibi yapıp, başkalarına bakıyor, o zaman siyah paltolu adam onu kolundan çekiyor, birşeyler söylüyor. Kadın sonunda razı oldu, adamla beraber sinamanın iç kapısına doğru yürüdü, orada durdu, bekledi. Adam gişeden bir loca istedi, paraları birer birer sayarken gözleri kendisini bekleyen kadına ilişti, onu bir kere daha baştan aşağı süzdü, bir hayal anı geçirdi, paralarını yere döktü, eğildi, topladı.

Gene kadınlar, gene kızlar, gene delikanlılar. Gözlerim insandan insana sekiyordu. Güzelleri, çirkinleri, bıyıklıları, bıyıksızları, kısaları, uzunları bir biri ardı sıra geçip duruyordu. herbiri ötekinin kopyası idi, pek az farklarla bir birlerinden ayırt ediliyorlardı. Bazısının burnu büyük yada küçük, kılığı iyi ya da kötü, gözleri mavi ya da siyahtı; ama hepsi de aynı cinsten birer kalb, birer beyin, ikişer kol ve bacak, belirli sayıda kemik, sinir ve etten kurulmuşturlar. Arzuları birdi.. hayalleri aynı. Hepsi de isteklerini, aynı şekilde elde ediyordu. İnsanları birbirinden ayıran şeyin, sadece dış görünüş olduğuna inandım. Esasında yeryüzünün bütün insanları, zengin, fakir, çirkin, güzel, her yerde, her zaman da, adı, dini, milleti ne olursa olsun birbirlerinin eşiydiler.

Garip düşünceler içinde yan sokağa saptım.. Tenha bir yola çıkmıştım şimdi. Evler, apartmanlar elbiselerini giymiş gibi sevimli idiler. Şehrin kiri temizlenmişti, ahmak ıslatanın bütün zaferi bundan ibaretti. Yağmur dindiği zaman kendimi şehrin büyük bir meydanında buldum. Burada insanların uğultusu ve görüntüsü korkunçtu. Sağ tarafta sokağın başında bir genç duruyordu. Acaba o da yolun öte yanından beliren her gölgeyi, işitilen her ayak sesini kendinin mi sanıyor? Onunla bir an konuşup, dostluk etmeyi şiddetle istedim. Yolu gözlüyor, elindeki gazeteyi bükmüş sallayıp duruyordu. Birden yüzünün çizgileri değişti, hızlı hızlı yürümeye başladı. Bir kız geliyordu karşıdan. Onların birleşmesini, gülüşerek konuşmalarını, uzaklaşmalarını, yolun sonunda ufala ufala kayboluşlarını seyrettim. Tam kendimi eski bir hatıranın akışına kaptıracağım anda alnıma düşen iri bir yağmur damlası beni kurtardı. Gök birden şiddetle homurdandı, çatırtılarla bir sağnak yeryüzü üstüne boşandı.

Kaldırımlar her zamanki gibi yağmurun kamçısına boyun eğdi, evlerin açık pencereleri görünmez bir elle derhal kapandı. Bir an o iki genç insanın bu yağmur altında nasıl telaşa düşecekleri-ni, nasıl koşuşacaklarını hayal ettim. İnsanlar hızlı hızlı adımlarla sağdan sola geçmeye başlamışlardı. Şapkamı alnıma doğru çektim, ceketimin yakasını kaldırdım, koşar adımlarla ilerlemeye başladım. Yağmur yalnız ahmakları değil, en akıllıları bile rezil rüsva edebileceğini ispat etmek istiyor gibiydi. Beş dakika içinde yağmur selleri bütün şehri baştan başa aşmak üzere her zamanki yollarına koyulmuşlardı.

Sosyal Demokrat bir Çalışma Bakanı: Önder Sav

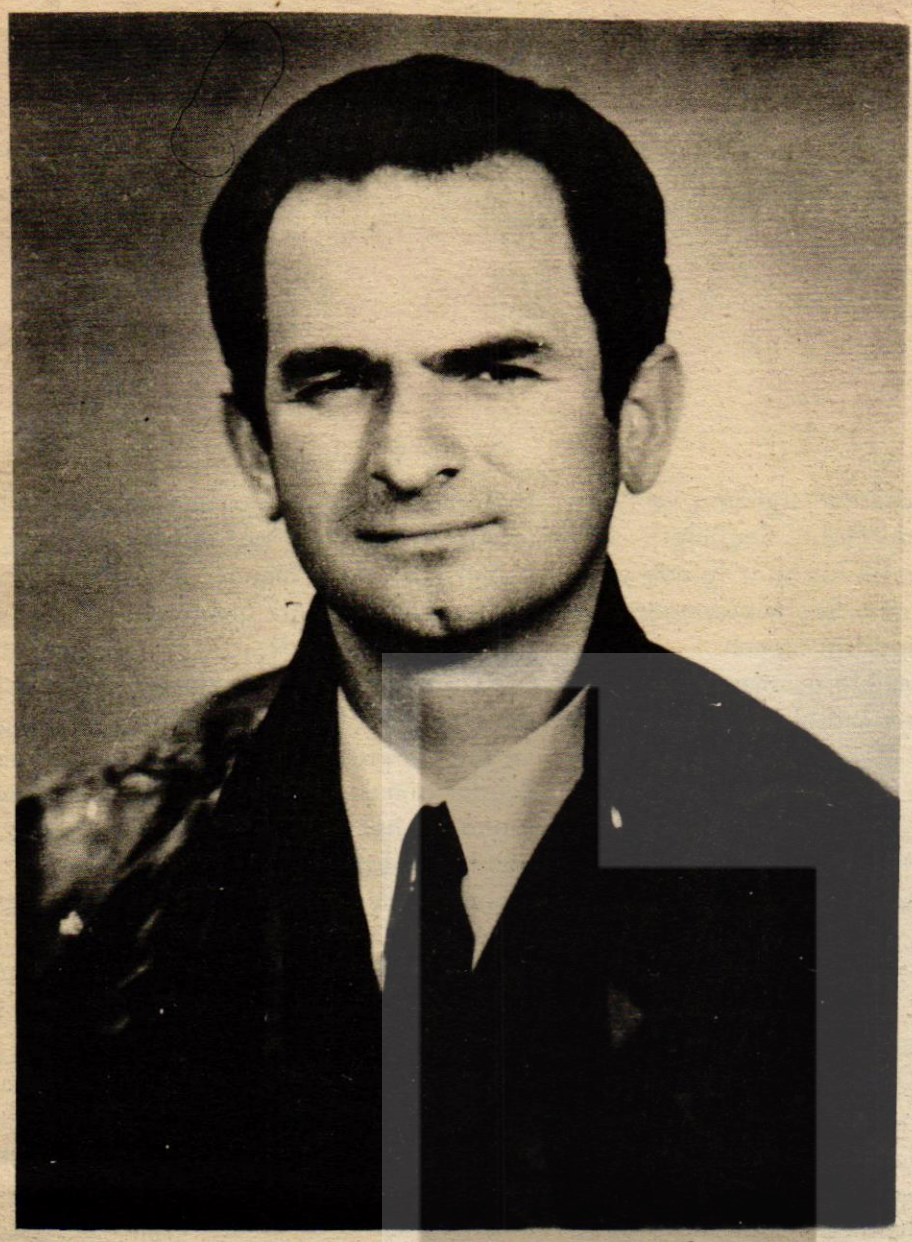

ÇALIŞMA BAKANI ÖNDER SAV

Türk İşçileri emeklerinin karşılığını tam olarak alamamışlardı 1963' ün 24 Temmuz'una kadar. Hakları verilmemiş, hor görülmüş, insan gücünün yetmeyeceği kadar çalıştırılmış, işverenin insiyatifine göre kapı dışı edilmiş, baş vuracakları kapı bulamamışlar, bulsalar bile dertlerini dinleyenlere, rastlamamışlardı o güne kadar çalışkan, iyi niyetli ve insanca, hakça yaşamanın özlemini tadamayan Türk işçileri...

Düzen öyle bir düzendi ki, yasalarla işlerin yürültüğü, demokratik kurallara saygılı bir ülkede, çalışanlara yasalarla tanınmış hiç bir hak yoktu. İşverenler, onları istedikleri zaman işten atabiliyorlar, istedikleri zaman on beş saat çalıştırabiliyor, haklarını, alınterlerinin karşılığını istemek cesaretini gösterenler ise, insafsızca suçlanıyor ve gene kapı dışarı ediliyorlardı. Bu böyle devam etmeyecekti elbet. Bir gün gelecek onlardan yana bir dost, bu kötü düzenin karşısında olan sosyal adaleti benimsemiş bir işçi dostu, onların sorunlarına el uzatacak, dertlerine çare bulacaktı. O gün gelmiş ve Bülent Ecevit 1963 yılında Çalışma Bakanı olmuştu. Ülkemizde ilk kez sosyol demokrat fikri savunan bir kişi Çalışma Bakanlığına getirilmişti. Bülent Ecevit, Bakanlığı sırasında çalışanların insanca yaşamalarını sağlamak amacıyla, 24 Temmuz 1963 günü 274 sayılı Sendikalar Yasası ile, 275 sayılı Toplu Sözleşme Grev ve Lokavt yasalarını yürürlüğe koyarak işçilere en değerli hediyesini vermişti.

O tarihten bu yana aradan uzun yıllar geçmiş ve işçilerin insanca yaşamaları için çıkarılan bu yasalar yozlaştırılmaya çalışılmıştır. Ne var ki zaman durmamış ve işçilerin çalışma hayatları bunalımlı yıllardan geçerek 1973' lere gelinmiştir. Genel seçimler yapılmış ve sosyal demokrat nitelikli CHP tek başına iktidar olacak sayıyı (diğer partiler gibi) çıkaramamış ancak, çeşitli denemelerden de netice alınamayınca, iş gene halkımızın umutla, güvenle oy verdiği, kendisinden yana olan partiye ve onun Genel Başkanına düşmüştür. Akgünlerin müjdecisi Ecevit, her türlü denemeyi yapmış ve hükümet bunalımının daha fazla uzayarak, hayat pahalılığı, gibi korkunç bir nesnenin halkımızı, işçimizi daha çok yıpratmasına dur demiştir.

Doksandokuz gün devam eden hükümet bunalımından sonra, kabinenin kurulması özellikle dar gelirli vatandaşlarımızı ve emeklerinin karşılığını tam olarak alamyan işçilerimizi sevindirmiştir. Kurulan bu hükümette Ecevit Başbakan olunca sevincimizi tarif etmemize imkan yoktur. Ve çalışan kesimi yakından ilgilendiren bir başka sevindirici durum da, sosyal demokrat görüşlü Önder Sav'ın Çalışma Bakanlığına getirilmesidir.

Önder Sav, bu güne kadar işleyen düzenin dengesizliğine inanmış, özellikle çalışanların çoğunlukla şikayetçi oldukları Sosyal Sigortalar Kurumu, Sosyal Sigortalar Hastahanesi ve buna benzer kuruluşların düzenli bir şekilde çalışmadıklarını, sosyal adalete uymadıklarını, yaşayarak görmüştür.

Bülent Ecevit'ten sonra ikinci sosyal demokrat görüşlü ve işçi dostu bir kişinin Çalışma Bakanı olması işçiler, çalışanlar adına mutluluk verici bir durumdur. Türk işçileri olarak onuncu yılını kutlayamadığımız 24 Temmuz "İşçi Bayramı"nı bu yıl sosyal demokrat Çalışma Bakanının önderliğinde daha ileri adımlar, atmış olarak, büyük bir sevinçle kutlayacağız. Kutlayacağız diyoruz, çünkü biz biliyoruz ve inanıyoruz ki İşçiden yana bir Bakan ancak işçilerin lehine ileri atılımlar yapacaktır.

Yeni Çalışma Bakanından bunları bekliyor ve inandığı yolda kendilerine sonsuz başarılar diliyor, Türk işçilerine de hayırlı olsun diyoruz.

Seçmen yaşı 18 olunca 2,5 milyon genç oy kullanabilecek

2,5 milyon genci kapsamına alacak olan, oy verme hakkının 18 yaşına indirilmesi yeni hükümetin koalisyon protokolu içine alınmıştır.

Türkiye'de 18-21 yaş arası gençlerin sayısı 2,5 milyondur. Bu grubun okuma yazma oranı yüzde 75'i bulmaktadır. Oysa Türkiye'nin okuma yazma oranı yüzde 55 dir... Gençlik toplumun en dinamik ve ilerici kesimidir. Demokratik yoldan siyasal katılma hakkı tanınmayan, gençlik kitlelerinin bu haklarını, anti- demoktik eylemler yoluyla aradıkları geçen yılların olaylarında görülmüştür..1973 genel seçimleriyle gençliğe oy hakkı tanınması sorunu önem kazanmış, fakat çeşitli engellemeler nedeniyle, reşit kabul edilen, her türlü cezai sorumluluğa, sahip, evlenebilen vergi veren vatandaş olan 18 yaşındaki gence siyasal katılma hakkı tanınmıştır.

Genç nüfusunun siyasi tercihini belirtmesinin en doğal hakkı kabul edilen birçok ülkede, seçme hakkı 18 yaşına indirilmiştir. Bazı ülkelerde oy verme yaşı 18 iken, ceza ehliyeti 21 yaş olarak kabul edilmiştir. Batı Almanya' da durumun tam tersi olduğu görülmektedir. Ayrıca, UNESCO'nun yaptığı araştırmaya göre Amerika Birleşik Devletleri Avustralya, Hollanda İngiltere Kanada, SSCB Cezayir, İran, Meksika, Şili, Laos gibi gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin birçoğu oy verme yaşını 18 yaş olarak kabul etmiştir.

Türkiye'de de 18 yaşındaki gençlere oy hakkı tanındığı taktirde seçmen sayısının 16 milyon olduğu hesaba katılırsa 2,5 milyon yeni seçmenin siyasi tercihini göstermesi seçim sonuçlarına etki eder nitelikte görülmektedir.

Bunalım son

ECEVİT

BAŞBAKAN ECEVİT

İnsanoğlu tüm yaşamı süresince umutlarıyla yaşar. Umutlarını yitiren bir insan yaşayamaz. Şöyle bir düşünecek olursak, yaptığımız herhangi bir işte başarıya ulaşamadığımız zamanlar üzülür, kendimizi boşlukta gibi hissederiz. Ama arkasından yeni umutlar doğar içimizden, boş ver diyerek geçeriz ve hayatın bir yerde böyle keşmekeşlerle dolu olduğunu düşünür, yeni bir amaçla hayatımızı idame ettirmeye çalışırız. Başaramayız, dertlerimiz olur. Üzülürüz.. Başarıya ulaşırız, sevinçli oluruz. Bu böyle gelmiş böyle gider...

Ülkemiz 14 Ekim seçimlerinden başarıyla çıkmış ve halkın partisi çoğunluğu sağlamıştır. Bu çoğunluk tek başına siyasi iktidar olmaya yetmemiş ama, gene de halkımızın kendi partisini artık tanıdığını ve onu var gücüyle desteklediğini göstermiştir 14 Ekim seçimleri...Umutlarını yitiren insan için yaşamın anlamı olmadığını söylemiştik yukarıda. 1969 seçimlerinden sonra ülkemiz çeşitli bunalımlarla karşı karşıya getirilmiştir. Ne var ki ordumuz zamanında müdahale ile bu bunalımların artık nihayet bulması gerektiğini belirterek zamanın iktidarına bir muhtıra sunmuştur. 12 Mart muhtırasıyla halk emanetini, arkasına bile bakmadan bırakan iktidar lideri, halkımızı umutsuzluklar içine itmiştir. Nasıl umutsuzluğa kapılmasındı halkımız. Sabahleyin okula gitmek için evden çıkan yavrusunun, sağ salim geri döneceğinin garanti olmadığını bilen anne-baba, elbette umutsuzluğa düşecekti. Bütün bu kötü ortamı yaratan zamanın iktidarı ve onun sorumsuzca hareket eden Başbakanı, o günler basın mensuplarının sorularını cevaplandırırken, yürümekle yolların aşınmayacağını bas bas bağırıyordu. Ama bu sözlerin hemen arkasından verilen 12 Mart Muhtırası hiçte dediği gibi olmadığını gösteriyor ve değil yolların, kafaların, fikirlerin hatta ülkemizin bile aşındığını belgeliyordu.

Daha sonra ülkemiz bu aşınmalardan sıyrılmış ve 14 Ekim'de Genel Seçimler Demokratik kurallar içinde yapılmıştır. Seçim propagandaları yapıldığı zaman yolların yürümekle aşınmayacağı sözlerinin sahibi bu kez başka ilginç sözlerle çıkmıştır karşımıza. Hatırlarsınız seçim gezilerinin, propogandalarının, yapıldığı günler, her gittiği yerde kalabalık bir halk topluluğu tarafından " Başbakan Ecevit", "Umudumuz Karaoğlan" v.b. pankartlarla ve de sözlerle karşılanan Cumhuriyet Halk Partisi'nin genç liderine gösterilen bu yakınlık, bazı siyasi partilerin liderlerini tedirgin etmiş ve yenilgiyi mindere çıkmadan kaybedeceğini sezen güreşçi misali hırçınlaşmaya ve çocukları bile güldüren laflar etmeye başlamıştır. Neymiş efendim bağırmakla, çağırmakla Başbakan olunamazmış. Şimdi bu sözlerin sahibinin ne diyeceğini merakla bekleyenler vardır sanırız.

Yazımıza "Umut" sözü ile başlamıştık. Evet, değerli işçi kardeşlerimiz. Umutlarını bunalımlarla dolu bir dönemden sonra kendilerinden yana olan siyasi parti ve onun Genel Başkanına bağlayan işçi kardeşlerimiz, yoksulluğun kader olmadığına inanan yüce halkımız...14 Ekim seçimlerinde kullanmış olduğunuz oylarınızla AKGÜNLER'İ getirdiniz. Kendi partinizin Genel Başkanına bağladığınız umutlarınız boşa gitmedi...

Üç aydan fazla bir zamandır Genel seçimler yapılmış ve hiç bir partinin tek başına iktidar olması mümkün olmayınca da, her hangi bir koalisyon hükümetinin kurulması gerekmiştir. Hepimizin bildiği gibi hükümetin kuruluş çalışmaları çeşitli denemelerden geçmiş, ancak sonuç alınamamıştır. Başarıya ulaşamayan son deneme ise CHP dışında ve tarafsız bir Başbakan başkanlığında sağ bir koalisyonun kurulması olmuştur. Daha öncede belirttiğimiz gibi Cumhurbaşkanımız tarafından Kontenjan Senatörü ve Başbakan Naim Talû, hükümeti kurmakla görevlendirilmiştir. Talû Mecliste grubu bulunan siyasi parti liderleriyle görüşmüş fakat sonuca gidememiştir. Cumhurbaşkanından affını istemesine rağmen, bu isteği kabul edilmemiştir. İkinci bir kez görüşmelerine başlayan Talû, bütün denemelerine karşın hükümeti kuramamıştır.

Talû'nun görevi iade etmesinden sonra CHP-MSP arasında yürütülen koalisyon çalışmaları hız kazanmıştır. Her iki partinin liderleri ve partilerinin üst kademelerindeki yetkililer zamanla bir araya gelerek görüşmelere devam etmişler, bu arada Genel Başkanı Cumhurbaşkanına görev verdikten sonra mi görüşmelerini kamuoyuna

Devletbaşkanı önce görevlendirdi ve Meclis Başkanı ayrı görüşmüş, sonra Genel Başkanı Ecevit ve MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ı tir. Bir gün sonra Başkanı Ecevit'i e davet eden Demiz hükümeti kulendirdiğini bildi vit görevi kabul CHP ile MSP arasında rüşmeler başlamı kadar devam ede den sonra her iki da anlaşma sağlacak günü saat 22 ilgili açıklama y anlaşmanın sağlamıza müjdelemiş ra protokol imza Ocak günü Bakanlar Listesi Devletbaş muş, 26 Ocak gü lanmıştır. Böylece vam eden hüküm son bulmuştur.

YAPILACAK İŞL

CHP Genel B lent Ecevit ile M kanı Necmettin E fından törenle im lisyon protokolü da "genel af"olm çok maddeler var TCK'nun 141. nci kapsamına giren konusunda "Anay nci maddesine te yasa değişiklikle ülkede tam bir öz yaratılacaktır"de

Oldukça geni lisyon protokolün ler yer almaktadı 1. Yurt dışındaki hakkı tanınacaktı 2. Lokavt hakkın

BAŞBAKAN YARDIMCISI NECMETTİN ERBAKAN

a erdi
T BAŞBAKAN

n zaman bir a-
rüşmelere de -
arada da CHP
Bülent Ecevit,
nızın kendile-
ği takdirde res-
e başlayacakla-
açıklamıştır.
nı Korutürk,
rdiği Senato
nları ile ayrı
nra da CHP
Bülent Ecevit
Başkanı Nec-
kabul etmiş-
CHP Genel
yeniden Köşk'
evletbaşkanı -
rmakla göre v-
irmiştir. Ece-
ettikten sonra
sında resmi gö-
ştır. Bir hafta
n görüşmeler-
parti arasın-
nmıştır. 23 o-
. 10'da konuyla
apan Ecevit,
ndığını halkı-
tir. Daha son-
lanmıştır. 25
nlar Kurulu
kanına sunul-
nü ise onay-
e yüz gün de-
et bunalımı

ER

Başkanı Bü-
MSP Genel Baş
Erbakan tara-
zalanan koa-
un başın-
ak üzere bir
dır. İki lider
maddesinin
suçların affı
asamızın 20.
rs düşen tüm
ri yapılarak
gürlük ortamı
mişlerdir.
ş tutulan koa-
de şu madde-
r:
işçilere oy
r.
sınırlamalar

getirilecektir.
3. Anadolu sanayi girişimleri-
ne teşvik tedbirleri uygulana-
caktır.
4. Türkiye'nin Ortak Pazar ile
olan politikası yeniden gözden
geçirilecektir.
5. Arap ülkeleriyle ilişkiler ge-
nişletilecektir.
6. Doğu ve Güneydoğu Anado-
lu'da kooperatifçilik teşvik
edilecektir.
7. Üniversiteye giriş sınavsız
olacaktır.
8. Petrol ve Boraks Devlet e-
liyle işletilecektir.
9. Devlet dairelerinde kulla-
nılacak dil, Türk Dil Kurumu '
nun kabul ettiği ve Anayasa '
nın dili olacaktır.
10. CHP'nin Anayasa Mahke-
mesine iptali için başvurduğu
kanunların yeniden ele alın-
ması kabul edilmiştir. Bunlar
toplantı ve gösteri yürüyüşü ka-
nunu, Dernekler Kanunu, po-
lis görev ve selahiyetler Ka-
nunu, Üniversite Kanunu, v.b
11. Atamalar, Anayasa'nın ka-
nunların, bakanlık yetkileri-
nin ve geleneklerinin gereğine
göre yapılacaktır.
12. Okullara ahlak dersleri ko-
nulacaktır. Ancak bunların öğ-
retmenlerini Milli Eğitim Ba-
kanı atayacaktır. Ahlak ders-
leri Cumhuriyet ilkelerine, lâ-
ikliğe ve evrensel görüşe ve
çağın gerektirdiği ölçüler içe-
risinde olacaktır.
13. İdare Meclisi üyelikleri ye
niden düzenlenecek ve bağım-
sız bir yönetim şekli uygulana-
caktır. Bu arada idare meclis-
lerinin, kaldırılması öncelik
alacaktır.
14. Camiler ve din eğitimi
devlet tarafından yapılacaktır.
15. Siyasi haklar geri verile -
cektir.
16. Atatürk ilkelerine bağlı
olunduğu belirtilmiştir. Yurtta
barış, Cihanda barış ilkelerine
bağlı kalınacaktır.
17. Bütün meslek okullarının
orta kısımlarının yeniden açıl-
ması, bunlar arasında İmam Ha-
tip Okullarının da bulunması
öngörülmüştür. Askeri okullar
da açılacaktır.
18. Kültür Müsteşarlığı, basın
yayın, Tapu Kadastro, İstatis-
tik, Danıştay, CHP'nin, Atom
enerjisi Diyanet İşleri,
TÜBİTAK, MSP'nin olmuştur.
CHP'ye ayrıca Anadolu Ajansı
TRT, MİT, Yüksek Planlama ve
Devlet Planlama geçmiştir.
19. Köy İşleri Halk Girişimleri
Bakanlığı kurulacaktır.
20. Kooperatifler Bankası ku-
rulacaktır.
21. Köyişleri halk girişimleri
bakanlığına halk bankası, san-
dıklar, esnaf kooperatifleri,
ve buna benzer teşekküler
bağlanacaktır.
22. Tarım Bakanlığında hay -
vancılık ve balıkçılık müste-
şarlığı kurulacak, Et - Balık
Kurumu bu bakanlığa bağlana-
caktır.
23. Toprak ve Tarım Reformu
kanunu yürürlükte kalacak, an-
cak bu hazırlık dönemi şeklin-
de olacaktır. İl erde bu kanun
pratikten de geçtiği için, yeni-
den ele alınacaktır.
24. Genel af çıkarılacaktır.
25. Haşhaş ekimi serbest ola-
caktır. Hükümet eskisi gibi ka-
rarname ile nerede haşhaş eki-
leceğini saptayacaktır.
26. Lise öğrencisi olmayan 18
yaşını bitirmiş yurttaş oy kul-
lanacabilecektir.

→

BAKANLAR KURULU

BAKANLIKLAR	ADI SOYADI	PARTİSİ
DEVLET BAKANI	İSMAİL HAKKI BİRLER	CHP
DEVLET BAKANI	ORHAN EYÜBOĞLU	CHP
DEVLET BAKANI	SÜLEYMAN ARİF EMRE	MSP
MİLLİ SAVUNMA BAKANI	HASAN ESAT IŞIK	CHP
MALİYE BAKANI	DENİZ BAYKAL	CHP
İÇİŞLERİ BAKANI	OĞUZHAN ASİLTÜRK	MSP
DIŞİŞLERİ BAKANI	PROF. TURHAN GÜNEŞ	CHP
ADALET BAKANI	ŞEVKET KAZAN	MSP
MİLLİ EĞİTİM BAKANI	MUSTAFA ÜSTÜNDAĞ	CHP
SANAYİ BAKANI	ABDÜLKERİM DOĞRU	MSP
BAYINDIRLIK BAKANI	EROL ÇEVİKÇE	CHP
SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI	SELAHATTİN CİZRELİOĞLU	CHP
ÇALIŞMA BAKANI	ÖNDER SAV	CHP
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI	CAHİT KAYRA	CHP
TİCARET BAKANI	FEHİM ADAK	MSP
TURİZM VE TANITMA BAKANI	ORHAN BİRGİT	CHP
İMAR VE İSKAN BAKANI	ALİ TOPUZ	CHP
GIDA-TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI	KORKUT ÖZAL	MSP
KÖYİŞLERİ VE KOOPERATİFLER BAKANI	MUSTAFA OK	CHP
ORMAN BAKANI	AHMET ŞENER	CHP
GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI	MAHMUT TÜRMENOĞLU	CHP
ULAŞTIRMA BAKANI	FERDA GÜLEY	CHP
GENÇLİK VE SPOR BAKANI	MUSLİHİTTİN YILMAZ METE	CHP

1 ŞUBAT 1974

Talu giderayak son oyununu da oynadı...

NAİM TALU
GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ...

Dünyanın hemen hemen bütün ülkelerinde bunalımlara neden olan olaylar cereyan etmiştir. Bunlar bazen olağan sayılmış, geri kalmış ve kalkınmakta olan ülkelerde bu gibi bunalımların olması normal görülmüştür. Türkiyemiz de zaman zaman bunalımlara sahne olmuş, fakat Ordumuzun sayesinde bütün bu bunalımlardan aşmayı başarabilmiştir. Asıl anlatmak istediğimiz bu bunalımlardan kurtulması değil elbet.. Acı olanı, bugün bu güzelim ülkemizin içinde bulunduğu bunalımları atlatması beklenirken veya bir yerde atlatmışken, formalite icabı hükümet edenlerin giderayak çileleş ve vefakar halkımıza yeni bunalımlar bırakmak gayesi gütmeleri, bugüne kadar geçirdiğimiz sıkıntılar yetmemiş gibi hareket etmeleri, elem vericidir..

14 Ekim seçimleri yapıldıktan bu yana, aradan üç ay kadar bir zaman geçmiş olmasına rağmen fırsat buldukça, bulamadıkları zamanlar da fırsat yaratmayı araştıran bazı siyasi partiler ve onların yetkili şahısları milliyetçilikten, Vatanseverlikten, halkımızın menfaatlerini, gözetmekten sözederler ve aslında kendi çıkarlarını korumak için bas bas bağırırlar Devletin radyolarından, televizyonlarından ve de basın organlarından.. Halkı bir sürü demogojilerle uyuttuklarını sanırlar. Hiç bilmezlerki, artık halkımız gerçekleri görebilmekte, kimlerin kendilerinden yana çalıştıklarını bilmektedirler.

Hükümeti kurma görevi Talû'ya Devletbaşkanımız tarafından verildiği zaman ortada ne maaşa zam, ne de bazı maddelere zam sözkonusu değildi. Sayın Talû iki kez aldığı görevi başarıyla sonuçlandıramayınca ve Kabine teşkili görevinin yeniden Ecevit'e verildiğini, aynı zamanda da CHP-MSP arasındaki görüşmelerin olumlu olduğunu görünce etekleri tutuştu ve ne yapıp yapıp Ecevit hükümetine bir miras bırakmayı düşünmüş veya daha önceden böyle bir düşüncesi olduğu düşünülecek olursa-ki olaylar doğrulamıştır-hemen Bakanlar kurulunu toplayarak memur maaşlarına zam yapmayı kararlaştırmıştır. Biz memurların zamdan önceki maaşlarının yeterli olduğunu söylemiyoruz, ancak maaşa zam yaptıktan sonra bazı pamuklu-yünlü ve yiyecek maddelerine de zam yapıldıktan sonra maaşlara yapılan zammın faydası olmadığını hatta zararlı olduğunu anlatmak istiyoruz. Memur maaşlarına zam yapıldığı haberinin basında yer aldığı günler, aynı vasıtalarla pamuklu-yünlü ve bazı gıda maddelerine de zam yapıldığı haberleri yer alıyordu. Bu haberleri elinizdeki bu sayımızda aynen yayınlamış bulunuyoruz.

GİDER AYAK

Sayın Talû, eğer kendisine ikinci kez verilen hükümeti kurma görevini başarabilseydi o zaman aynı zam kararlarını alacakmıydı acaba. Hayır değerli Emekçi kardeşlerimiz. Talû hükümeti o zaman böyle bir karar alamazdı, alamazdı çünkü, alınan bu zam kararının bütçeye büyük bir delik açtığını çok iyi biliyordu. Bütçede açılan bu büyük yaranın kapatılması için de fiyatlara zam sözkonusu olacağından, zaten halkımızın sırtına yüklenen, ve taşınması çok zor olan bu artışların, dolan bardağı taşıracağını bilen Talû hükümeti böyle bir karar almayacaktı diyoruz.

Peki yeni kurulan hükümet kendilerini bekleyen bu korkunç yaranın kapatılmasının zorunlu olduğunu bildiği halde, hükümeti kurma görevinineden yürütüyor, bunun kendileri için bir yük olduğunu bilmiyor mu? Biliyor, görüyor ama yukarıda da belirttiğimiz gibi üç ay kadar bir zaman zarfında hükümetin kurulamamış olması ve kurulmasının özellikle bazı çevrelerce geciktirilmesi karşısında yapılacak hiç bir şeyin olmayışıdır. Halkımızın daha fazla beklemeye tahammülü kalmamıştır, umudunu bağladığı ve seçim günü sandık başına koşarak umutla, güvenle oy verdiği partiden ve onun Halkçı liderinden şimdiye kadar tıkanmak istenen yolları açmak istemesi en tabii hakkıdır. Ve kendisine milyonların umut bağladığı lider, yapılan bütün oylamalar karşısında eli kolu bağlı duramazdı elbette. Her ne pahasına olursa olsun hükümeti kuracak ve kendisine umut bağlayanlara gineş gibi doğacaktı muhakkak.

Talû hükümeti savunucusu bulunduğu sermaye çevrelerinin isteğini bu son oyunuyla gerçekleştirip bütün yükü Ecevit'e bırakmak, ona bağlanan umutlara bir yerde gölge düşürmek istemiştir. Halkımızın canına tak diyen

hayat pahalılığı çekilmez hale geldiği, daha doğrusu getirildiği için, yeni kurulacak hükümete büyük işler düşmektedir. CHP-MSP koalisyonu gerçekleştiği taktirde, bu kanunsuz yollardan elde ettikleri çıkarların önüne set çekileceğini bilen çıkarcı çevreler, her türlü engelleme çabalarının boşa gittiğini görünce boş durmamışlar ve başta bulunan, kendilerinden yana hükümetin, Ecevit'in ileri-deki başarısını zedelemek maksadı ile son oyunlarını -zamları-gerçekleştirmesini tek çıkar yol olarak görmüşlerdir. Ecevit, hükümeti kurduktan sonra halkın beklediği bazı dayanılması güç sorunları kısa zamanda halledemiyecek ve kendisine umut bağlayanların hayal kırıklığına uğramasına sebep olacaktır, düşüncesiyle hareket edenler yanıldıklarını çok geçmeden görecekler ve CHP'nin genç liderine bağlanan umutların boşa gitemeyeceğini, anlayacaklardır.

ÇELİŞKİLER

Öte yandan, Talû hükümeti tarafından daha önce açıklanmış olan ve I Ocak günü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulması gereken program henüz açıklanmamıştır. Bunun yanında paraşütle indirilen memur zamlarını uygulamaya konmuş ve ayrıca petrol zamları nazara alınmadığı için programda yer alan rakamlar günün koşulları ile çelişkili bir durum arzetmektedir.

I Ocak tarihinde yürürlüğe konması gereken I974 yılı programına uyulamamıştır. Programda, "öncelikle ekonomik istikrar amacına dönük olarak hazırlanması gerekli görülmüştür" denmesine ve bu amaçla kamu ve özel tüketim harcamalarının program sınırları içinde tutulacağının yazılmasına rağmen, programda yer almayan memur zamları uygulamaya konmuştur.

I974 programının zamanında hazırlanıp ve hükümet tarafından da onaylanmasına rağmen bugüne kadar yayımlanarak yürürlüğe konmamıştır. Oysa, Yürürlükteki yasalar, yıllık programların bütçelerden önce hazırlanması ve en geç geçerli olduğu yılın birinci günü Resmi Gazetede yayımlanarak uygulamaya konması gerektirmektedir. Hazırlanan I974 programının giriş bölümünde " programın öncelikle ekonomik istikrarı amaçladığı" ve "yatırım, maliye, para-kredi ve dış ekonomik ilişkilerin bu amaca ağırlık verilerek düzenlendiği "belirtilmektedir.

Ayrıca I973 yılında kamu yatırımlarında ertelemeleri kabul etmekte ve bu ertelemeleri telafi etmek için kamu yatırımlarını yüzde 25, 9 oranında arttırmayı hedef almaktadır. Ve şöyle denmektedir: "son iki. yıldaki yurt dışı ve yurt içi ekonomik ve sosyal gelişmeler dikkate alınarak tarım, ulaştırma, enerji ve eğitim gibi bazı sektörlerdeki kaynak ihtiyacının öncelikle karşılanmasına önem verilmiştir."

RAKAMLARIN DİLİ

Hazırlanan programda milli gelirin, I974 yılında, yüzde 7, 6 oranında arttırılmasını öngören program, özel yatırımların yüzde 8, I; buna karşılık kamu yatırımlarının ise yüzde 35, 0 oranında arttırılmasını plânlamaktadır. Diğer taraftan I974 yılında özel tüketim yüzde 3, 4 ve kamu tüketimi yüzde I7, 9 büyüyecektir. I974 yılında, ortalama olarak yüz kuruşluk gelir artışının 42 kuruşunun tasarrufa ayrılması gerekmektedir. Bu tasarrufun ise kamu cari harcamalarında yapılacağı görüşünü taşımaktadır. Kamu cari harcamalarının ise en önemli kısmını memur maaşları teşkil etmektedir. Onun için diyoruz ki Talû hükümetinin giderayak yaptığı memur maaşlarına zamlar, kendi hazırladığı programla çelişkilidir.

İstikrarlı bir program olarak hazırlandığı söylenen I974 programı, istikrarı öncelikle kamu işletmelerinin ürün ve hizmet fiyatlarını sabit tutarak gerçekleştirmeyi hedef almıştır. Program I974 yılı içinde kamu iktisadi teşebbüslerinin toplam olarak 27I milyon lira zarar edeceğini öngörmektedir. I973 yılında kamu teşebbüslerinin programlanan kârı I, 8 milyar lirayı bulmakta idi. Böyle olduğu bilindikten sonra demek oluyorki, Talû hükümeti artan fiyatlar karşısında devlet işletmelerinin zararla çalışmasını önceden kabul etmiştir.

Programda kamu teşebbüsleri sistemi için I9 milyarlık yatırım ayrılmıştır. Program I973 yılı yatırımını I3, 5 milyar olarak tahmin etmiştir. Ama bir yandan kamu ürünlerinin fiyatlarını baskı altında tutarken, diğer bir yandan yatırım tavanını yükseltmek, bunların program açıklarının büyümesine sebep olmuştur. I974 programına göre, kamu kuruluşlarına bütçeden I3 milyar lira transfer etmek gerekmektedir. Yayımlanmamış olmakla beraber Ocak ayı başından beri yürürlükte olması gereken I974 programı, ithalat hacmi için 2 milyar 550 milyon do-

Devamı Sayfa 15'te

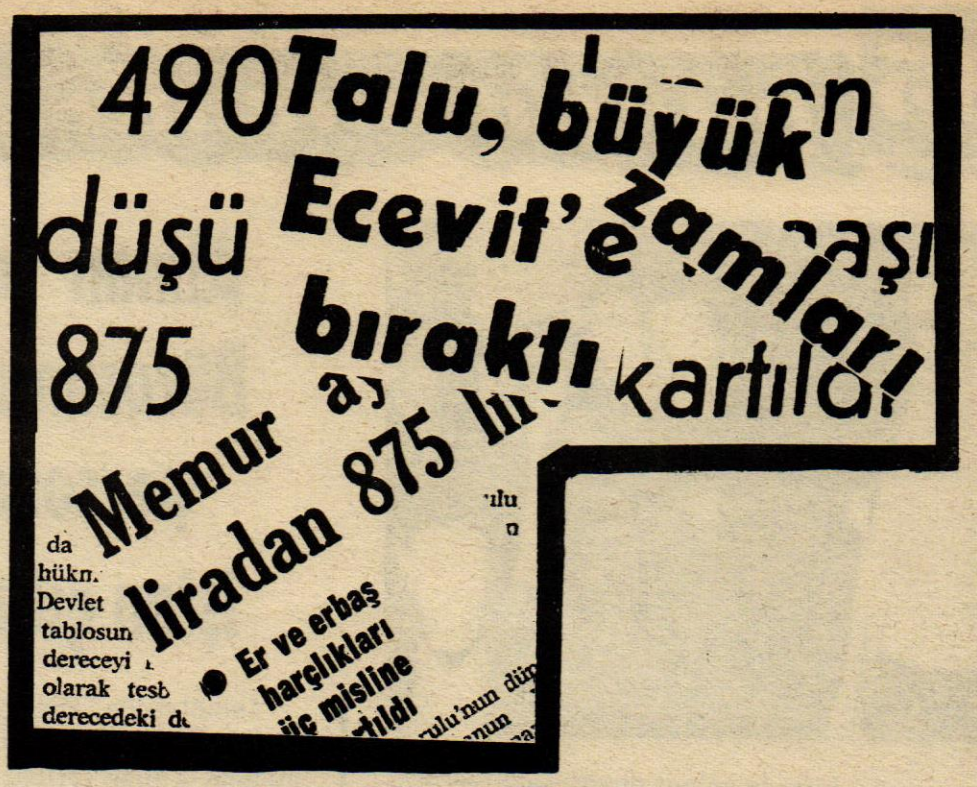
490 Talu, büyük
düşü Ecevit'e zamları
875 bıraktı kartılar!
Memur
liradan 875
Er ve erbaş harçlıkları üç misline

Memurun sabah kahvaltısına da ZAM YAPILDI

Bir lokmalık poğaça 75 kuruşa fırladı

Hükümetin kurulamamasından yararlanan büyük esnafa şimdi bir yenisi daha eklendi ve küçük esnaflarda kafadan zam yapmaya GÜN başladılar. Çok değil 1 yıl öncesine kadar 25 kuruştan satılan ve memurun sabah kahvaltısı olarak adlandırılan poğaça 1 ay önce 50 kuruşa çıkmıştı. Şimdi 75 kuruşa fırladı.

İçinde 5 gramdan az et veya peynir bulunan poğaça-

Yandaki kupürde, Talû Hükümetinin giderayak aldığı memur maaşlarına zam kararının neden olduğu fiyat artışı görülüyor.

15 günün önemli olayları

GENEL-İŞ EMEK

İşveren aleyhine tazminat davası açan üç arkadaş (Soldan itibaren) Niyazi Baykal, İlyas Turna ve İsmet Çelik.

İş kazalarında sakat kalan 3 işçi tazminat alabilmek için adliyede çile dolduruyorlar!..

İsmet Çelik, Niyazi Baykal ve İlyas Turna adlı işçiler yeterli güvenlik tedbirleri olmadığı için sakat kaldıklarını iddia ederek " Çoluk çocuğumuzla kış ortasında aç ve perişan olduk, bütün ümidimiz davanın bir an önce sonuçlanmasıdır " dediler.

İşverenin güvenlik tedbirleri almadığı için sakat kaldıklarını iddia eden üç işçi arkadaş tazminatlarını almak için geldikleri adliye koridorlarında çile doldurmaktadırlar.

Elazığlı İsmet Çelik Boğaz Köprüsü İnşaatında çelik kabloların kopması sonucu bacağını kaybederek işinden olmuştur. İki çocuklu İsmet " Eskiden aldığım parayla kıt kanaat geçinirken bu felaket oldu. Bütün ailem aç kaldı. Tazminatımı da alamazsam intihar etmekten başka çarem kalmıyor" diye dertlenmiştir.

Bayburtlu Niyazi Baykal da "Gültepe'de inşaatta çalışırken balkon çöktü ve belden aşağım felç oldu, üç çocuğum ve karım şimdi benden ekmek bekliyor, artık ömür boyu çalışamayacağım demektedir.

Kartallı İlyas Turna ise Toprak Mahsulleri Ofisi'nde çalışırken kolunu buğday makinesine kaptırdığını ve çolak kaldığını anlatarak " Kış kıyamette 4 çocukla ortada kaldım, işyerine 200 bin liralık dava açtım ama tek kuruş bile alamadım" demiştir.

Kuru soğan 6 liraya yükseldi

Bir ay öncesine kadar 100-150 kuruş arasında satılmakta olan kuru soğanın kilosu Ödemiş'de 6 liraya yükseldi.

Ödemiş Ticaret Borsası yetkilileri, soğan fiyatlarının artmasına, bu yılki rekoltenin düşük olmasını ve yurt dışına yapılan ihtiyacı neden olarak göstermektedirler.

Alman İrtibat Bürosunun 70 personeli işten çıkarıldı

İstanbul'da, Türkiye'den Almanya'ya işçi sevki için kurulmuş bulunan Alman İrtibat Bürosu' nun ve Alman I80 görevlisinden 70' inin işine son verildiği öğrenilmiştir.

Almanya'nın Türkiye'den işçi almayı durdurtmasından sonra, bu kararın, devamlı olmadığı, Alman ekonomisinin durumu düzelir düzelmez değiştirileceği belirtilirken, bunun delili olarak bu büro personelinden hiç birinin işine son verilmediği gösterilmişti. Ankara'da bir basın toplantısı yapan Alman Büyükelçisi Sonnenhohl de bu noktaya işaret etmişti.

Şimdi büro personelinin bu şekilde tasfiye edilmesine başlanılmasının, Almanya'nın işçi almama kararının hiç olmazsa yakın bir zamanda-değişmesinin bahis konusu olmadığını gösterdiği anlaşılmaktadır. Personelin geri kalanının da işlerine son verilip verilmeyeceği konusunda, Ankara'daki Alman Büyükelçiliği çevreleri bir bilgileri olmadığını belirtmişlerdir.

Bir lokmalık poğaça 75 kuruşa fırladı

Hükümetin kurulamamasından yararlanan büyük esnafa, şimdi bir yenisi daha eklendi ve küçük esnaflarda kafadan zam yapmaya başladılar. Çok değil bir yıl öncesine kadar 25 kuruştan satılan ve memurun sabah kahvaltısı olarak adlandırılan poğaça I ay önce 50 kuruşa çıkmıştı. Şimdi 75 kuruşa fırladı.

İçinde beş gramdan az et veya peynir bulunan poğaçanın maliyeti 20 kuruşu geçmemektedir. Memurlar sabah kahvaltımızdan da olacağız derken bu işle uğraşanlar "Ekmeklerin gramajı düşürüldü, kazancımız az oluyor, yakın bir zamanda poğaçayı az daha büyütüp I00 kuruşa satmayı düşünüyoruz" demektedirler. Durumu gülerek karşılayan vatandaş ise herşeye zam geldi buna gelse ne olur diyerek kendi kendini teselli etmektedir.

İsviçre hükümeti yabancı işçi sayısını donduruyor

İsviçre Adalet Bakanı Kurt Furgler, ülkesindeki yabancıların sayısını azaltmak için sıkı tedbirler alınacağını ve bu konudaki yönetmeliğin değiştirileceğini açıklamıştır.

Alınacak yeni tedbirlerle İsviçre'deki yabancı sayısı belirli bir miktarda dondurulmak istenmektedir, zira bu ülkedeki yabancılara bir yıl çalışma izni verilmesine karşılık I970-72 yıllarında İsviçre'deki göçmen sayısı 50 bin kadar bir artış göstermiştir.

İsviçreliler bu yılın sonlarına, doğru yabancıların ülkeye sızmalarını önlemek üzere bir halk oylamasına hazırlanmaktadırlar.

Alınacak sıkı tedbirlerin uygulanmasıyla beraber, I977 yılına kadar İsviçre'de yaşayan 450 bin yabancıdan büyük bir kısmının mecburen ülkeyi terketmesi beklenmektedir. Ancak yetkililer, İsviçre ekonomisinin yarısını meydana getiren yabancı emeğin birdenbire ülkeyi terketmeleri üzerine ülke ekonomisinin tehlikeye gireceğini söylemektedirler.

Hollanda'da dört Türk işçisine armağan verildi

Hollanda'nın Wierden şehrindeki bir et firmasında beş yıldır çalışmakta olan dört Türk işçisine törenle armağan verilmiştir. Hollandalı işverenler, zor bir iş olduğu için firmada bugüne kadar kimsenin bu kadar uzun süre çalışmadığını belirtmişlerdir. Yukarıdaki fotoğrafta, güç koşullar altında beş yıl çalışıp işverenlerin takdirlerini kazanan dört Türk işçisi, soldan sağa, Paşa Maden, Hamit Güçlü, İbrahim Baygül ve Erkan Yavuz kendilerine armağan olarak verilen masa çakmaklarıyla görülüyorlar. Hollandalı işverenler, ayrıca dört işçimizin maaşlarına da özel bir zam yapmışlardır.

Belediye Meclisi, Kızılay altgeçidi çalışmalarının durdurulmasına karar verdi

Dalokay yaptığı konuşmada "Meydanın yeniden düzenlenmesi için proje hazırlanacak,, dedi

Belediye Meclisi, 22.1. 1974 günü toplanarak Kızılay alt geçidi için, yapılan çalışma - ların durdurulması ve yeni düzenleme için proje hazırlan - ması konusunda, Belediye Başkanına yetki verilmesini oy çoğunluğu ile kabul etmiştir.

Kızılay yer altı geçidi hak kında bazı açıklamalarda bulunmak için söz alan Belediye Başkanı Vedat Dalokay, hafriyatın emrivaki yapıldığını, bu nedenle de müteahhit firmanın kazıyı yapmaktan kaçındığını, bunun üzerine Belediye dozerlerinin çalıştırıldığını söylemiştir. Kendilerinin bilim adamlarının yanında yer aldığını belirten Dalokay, kapatma kararı verildiği taktirde, en kısa zamanda çukurun açıldığı yerde bir göbek yapılacağını bildirmiş ve bu göbek üzerinde 5-6 dükkan yapılmasının da düşünüldüğünü açıklamıştır.

OYLAMA YAPILIYOR

Dalokay'ın konuşmasından sonra oylamaya geçilmiş ve kazının durdurulması, alanın yeniden düzenlenmesi için proje yapılması amacıyla Başkana yetki verilmesi oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Uzun bir uğraşıdan sonra Taşıyıcı-İş Sendikası'nı kurmayı başaran hamallar kâhyası Cemil Çiçek, yeni sendikacılar ile..

Hamallar da sendika kurdu

Taşıyıcı-İş Sendikası'nın şimdilik 200 üyesi var

Bütün gün kilolarca yükün altında nefesi kesilircesine çalışarak, nafakasını gerçek anlamda bileğiyle kazanan hamalların da bir sendikası var artık. Sayıları binleri aşan ve bir-araya gelip örgütlenemedikleri için de, bugüne dek birçok sosyal haktan yararlanamayan hamallar, bir hamal kâhyasının çabasıyla, sendika kurmayı başardılar.

İstanbul'dan sonra, Türkiye'de sayısı yüz bin civarında olduğu tahmin edilen hamalları kapsamına alma - sı için, diğer illerde de sendika şubeleri açılarak bütün hamalların en kısa zaman - da sosyal güvenliklerinin de sağlanmasına çalışılacağı, Sendika Başkanı tarafından öne sürüldü.

1953 yılında İstanbul' a gelerek hamallık yapmaya başlayan ve daha sonra Hamallar Kâhyalığına geçen, Taşıyıcı-İş Sendikası Başkanı Cemil Çiçek (39) şu bilgiyi verdi: "Bugüne kadar hiç bir haktan yararlanamayan çilekeş hamallar, sendikanın kurulmasıyla, ağalık teşkilatının baskısından kurtarılarak, insanca yaşamaları için bir takım haklara kavuşturulacaktır. Sendika olarak gereken her şeyi yapmaya hazırız."

Müteahhit firma ve Sosyal Sigortalar Kurumu'nun anlaşmazlığı yüzünden yarım kalan işçi sitesi...

İşçi Sitesinini tabelası

Anlaşmazlık sonucu yapımı durdurulan işçi konutları çürüyor

Adana'da havaalanı mıntıkasında kurulmakta olan işçi sitesinin yapımı bir buçuk yıl önce durdurulmuş ve o zamandan beri de bir tek çivi çakılmamıştır. 1531 ailelik konutlar, müteahhit firma ile SSK arasındaki bir anlaşmazlık nedeniyle yarım kalmıştır. İşçi konutlarının yapımını 75 milyon lira karşılığı Ankara'daki bir firma üzerine almıştır. Ancak, yapım sırasında malzemelerin zam görmesi firma ile SSK arasında anlaşmazlık doğmasına yol açmıştır.

Eski ve yıkık-dökük konakların bir odası ayda 300 liraya kiraya veriliyor

6 kişilik ailesiyle tek odada kalıyor

Zeyrek'teki eski konaklarda 300 liraya kiraladıkları odada yaşayan 6 kişilik Mehmet Duyan ve ailesi soğukların birdenbire bastırması sonucu güç ısınan odaların-da derme çatma bir sobanın başında görülüyorlar.

Eski ve yıkık dökük haldeki eski tarihi konakların bir odası 300 liraya verilmektedir. İstanbul'un eski semtlerinden, Zeyrek'teki konakların bir zamanlar 30 odada tek aile yaşarken günümüzde bir o - dada 6-8 kişi barınmaktadır. Ahşap ve tahtaları çürüyüp dökülen konaklar, şehirdeki yeni binaların kiralarının ateş pahası olması dolayısıyle genellikle Anadolu'dan göç eden dar gelirli vatandaşlar tarafından rağbet görmektedir.

Yıllar önce bu muhteşem konaklar - da lüks hayat süren ailelerin yerini şimdibir odanın içinde üst üste yaşama zorunda kalan aileler almıştır. Bir odada 300 lira kira ile oturan aileler, " Günümüzün zor şartları içinde ancak buralarda oturabiliyoruz. " demektedirler. Elektrik ve su bulunmayan konakların birinde ortalama 20-25 aile yaşamaktadır.

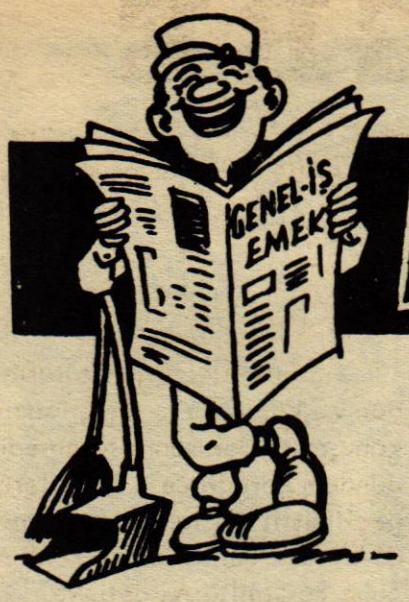

MİZAH ..!

SEÇME VE DE SAÇMA SÖZLER

Sen onu külâhıma yuttur.
DONDURMA

Nihayet senin gözüne girebildim
GÖZ DAMLASI

Söz gümüşse, sükût altındır.
SAĞIR VE DİLSİZLER CEMİYETİ

Ah..Ah..Ben başımı şimdi hangi taşlara vurayım.
BALYOZ

Bir türlü ayağıma uygun ayakkabı bulamıyorum.
ASMA KÖPRÜ AYAĞI

Ulan sen kim oluyorsun da,bize posta koyuyorsun.
P.T.T.

Bu senin kulağınaküpe olsun.
KUYUMCU

Çıkmıyorum be..Daha diyeceğin var mı?
LEKE

Her palto kendi yakasından asılır.
VESTİYER VECİHİ

Şu anda içimden neler geçiyor,bir bilsen.
HORTUM

Sarhoşluk

İki arkadaş iyi bir gece geçirmişler, adamakıllı içmişlerdi. Oldukça dumanlı kafalarla araba ile evlerine dönüyorlardı. Bir aralık biri diğerine bağırdı:

— Dikkat, kaldırıma çıktın!

Öteki bir kahkaha attı:

— Neee.. Arabayı sen kullanmıyor muydun?...

Zamana göre

Baba, okuldan bir mükâfatla eve dönen oğluna:

— Geçen sene dört mükâfat aldığın halde bu sene neden bir? diye sordu.

— Gün geçtikçe her şeyin değerinin arttığını söyleyen sen değil misin baba?...

Kör dilenci

Çocuk, kör bir dilenciye para verdikten sonra babasının yanına döndü.

— Ona para verirken bereni çıkarabilirdin, dedi babası. Herkese karşı terbiyeli davranmak gerek.

— Ama baba, kördü o...

— Ya değilse, para toplamak için yapıyorsa?...

Şarapçı

Doktor, hastasına:

— Karnınızda ne kadar çok su var! dedi.

Hayretle başını sallayan hasta:

— Hayret! dedi. Oysa ki ben şaraptan başka şey içmem!

Heyhat!

Gece, karanlık yolda bir saldırıya uğrayan yaşlı kızı karakola getirmişlerdi. Komiser:

— Size saldıranı tanıyabildiniz mi? diye sordu.

Yaşlı kız içini çekerek:

— Nerede bende o talih! diye cevap verdi.

KAZA

Yetişkin k.z, annesine sordu:

— Babamla tanışmanız bir kaza yüzünden olmuş, öyle mi?

— Evet yavrum diye doğrulayı annesi. Ben, tam boğulmak üzereyken babanın yetişip kurtarması bizleri nikah masasına oturttu...

— Öyleyse benim denize girmemi neden istemiyor, babam?

KAÇ TANE KALIR

Ahmete sormuşlar: Sofraya beş tane pasta konsa, sen ikisini yesen geriye kaç pasta kalır diye sormuşlar. Ahmet hiç kalmaz diye cevap vermiş.

— Neden

— Hepsini ben yerim de ondan.

DÜĞÜN HEDİYESİ

Bu olayı bana Bodrum'lu bir köylü dostum anlatmıştı:

Yıllar önce şimdiki gibi değirmen fabrikası mı vardı? Ta Bodrum'dan hayvana bir yük buğday sarıp yanıma biraz ekmek ve katık alarak buğdayı öğütmek üzere yola çıktım. Milâs'a yakın Akarca'da bir su değirmeni var, niyet oraya. Ertesi günü öğleden sonra varabildim ve sıraya girdim.

Üç gün sonra sıram geldi, tahılı öğütüp yola çıktım.

Bir süre sonra açlıktan yürüyemez hale geldim. Param da yok.

Akşam üzeri yol üzerinde bir düğüne rastladım. Yol kenarına hayvanı bağladım. Yükü indirdim ve sırf karnımı doyurmak için, tanımadığım düğün evine selâmı çektim.

Herkes düğün sahibinin yanına varıp, uğurlu kademli olsun deyip hediyesini (âdete göre dâvetiye karşılığı) veriyor. Hemen çay ikramından sonra dâvetliler sofraya buyur ediliyor.

Araya sıkışıp biz de sofraya oturduk. Yemek az, mide boş, dâvetli çok. İki kaşık salladım, üç ekmek böldüm, sofra tamtakır kuru bakır hesabı kaldırıldı.

Yanıbaşımda hazırlanan ikinci sofraya oturmak aklıma geldi. Tanınmamak için kapı ardında başımdaki şapkayı çıkarıp oturdum ve aynı hesap aynı pusula doymadan o sofra da kalktı.

Bu sefer başıma bir mendil sararak üçüncü sofraya yumuldum. Bir ara ev sahibi gencin dik bakışlarından ürker gibi oldum. Dördüncü sofra konmadığı için köşede oturdum kaldım.

Herkes düğün yerine gitti. Dördüncü sofra kuruluncaya kadar cebimden tütün kesemi çıkardım ve bir tütün dolayarak çekmeye başladım.

Canım kahve istedi. İhtiyar bir kadın o arzumu da yerine getirdi. Kahvenin altına bir soğuk su olsa iyi olacaktı. Seslendim... Aksiliğe bakın, o genç oğlan karşıma çıktı. Asık suratı ile su yerine güzel bir kalayla kolumdan tutup sille tokat kapı dışarı etti.

Bir sürü köylü başıma toplanıp konuşmaya başladılar. İçlerinden gün görmüş biri:

— Be kardeşim, madem düğüne gelmişsin, âdet yerini bulsun diye bir paket çay da mı alamadın?... diye söylendi.

Bu sözler karşısında bir anda tüm insanlık gururum şahlandı:

— Almadığımı ne biliyorsun?... diyerek çuvalları gösterdim.

Ar belâsına boş hayvanla eve döndüm.

Bilmem anlatabildim mi... Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az.

YANILMIŞ

Yeni zenginlerden birisi müzikli bir lokale gitmişti. İsteklerini garsona söyledikten sonra beklemeye başladı. Bu sırada sahnede çigah müziği çalınmaktaydı. Kemancı yavaş yavaş adama yaklaştı ve.. —"Özür dilerim beyefendi, Schuman'dan bir parça isteyen siz misiniz?" diye sordu. Yeni zenginin cevabı ise şu oldu. —"Hayır. Ben patatesli biftek ısmarladım."

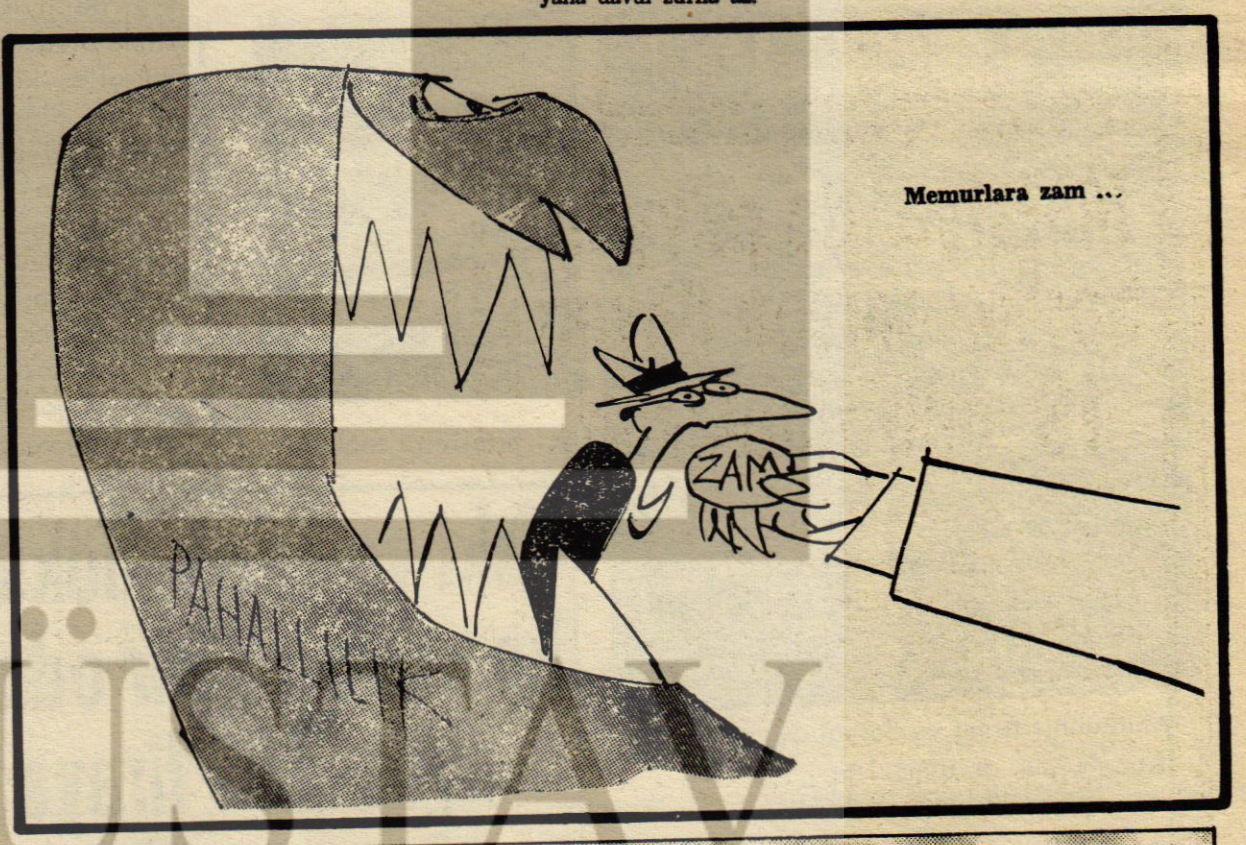

grafik stüdyo

BİLMİŞGİLLER AİLESİ

Talu

larlık bir rakam vermektedir. Bu rakam bir süre önce, 1974 ithalat rejimini açıklayan Talû Hükümetinin Ticaret Bakanı'nın verdiği rakamdan 500 milyon dolar civarında daha azdır. Durum böyle olunca da, 1974 programında petrol zamlarının nazarı dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. (I)

İşte değerli işçi kardeşlerimiz, Talû Hükümetinin giderayak oynadığı oyun rakamlarla ortaya çıkmış oluyor. Belki memurlar maaşlarına yapılan zamdan ötürü sevineceklerdir ama- söylemeye bile dilimizin varmadığı- yakın gelecekte maaşlarına yapılan zamın kendilerine yarar yerine zarar getirdiğini görerek gerçeği, yani Talû Hükümetinin giderayak oynadığı oyunu anlayacaklardır.

(I) 21.1.1974 Cumhuriyet Gazetesi

DÜNYADA

ICFTU FEDERAL ALMANYA GENÇ SOSYALİSTLER DELEGASYONUNU KABUL ETTİ

Almanya Sosyalist partisinin (SPD) yedi genç sosyalist üyesi Wolfgang Roth'un başkanlığında 6 Aralık 1973 günü Brüksel'deki ICFTU genel merkezini ziyaret etmiş - lerdir. Bazı konularda yerinde incelemeler yapmak üzere Brüksel'e gelen heyet, ICFTU Genel Sekreteri Otto Kersten tarafından kabul edilmiştir. Heyet, Genel Sekreter Kersten'den kalkınmakta olan ülkelerin sorunları, enerji krizi, uluslararası şirketler ve bu sorunlarla ilgili olarak ICFTU'nun uluslararası faaliyetleri, hakkında bilgi almıştır. Genç sosyalistler bu gezileri sırasında aynı zamanda Avrupa Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) ve Avrupa Metal İşçileri Federasyonu (EMF) yetkilileri ile de görüşmüşlerdir.

KONGRE

yenilginin etkisinden kurtulamamış olmanın ezikliği altında, sosyal demokrat düşüncenin siyasal iktidar biçiminde ortaya çıkmasını engellemek için ellerinden gelen her türlü oyunu tatbik etmekte ve ellerinden gelemeyenleri ise yapmak için ortam aramaktadırlar. Ya biz oluruz, ya da başkalarının olmasını engelleriz düşüncesiyle yürüyenler, ergeç halkımızın isteğine boyun eğmek zorunda kalacaklardır. Hükümetin kurulması için yapılan çalışmaları, az da olsa geciktirmeyi kâr sayanlar halkımızın zararına çalıştıklarını unutmamalıdırlar ve bir gün bunların hesabını daha belirgin bir biçimde vereceklerini de açıkça bilmelidirler.

Bilindiği gibi Türk İşçi hareketi bugüne kadar en üst organı olan Türk-İş'in, bugün bile izlemekte bulunduğu partilerüstü politika ile uyutulmuştur. Ne var ki 14 Ekim seçimlerinden önce gerçek sendika liderlerinin yapmış oldukları cesaretli çıkışlar meyvesini vermiş, Türk emekçileri çıkarlarının, halkın çıkarları istikametinde oy kullanmada yüksek bir orana ulaşmışlardır. Görünen odur ki, sosyal demokrat nitelikli bir siyasal partinin iktidar olması sonucu, haklarımızın daha olumlu şekilde alınmak kaydıyla neticelenecektir."

SEÇİMLER

Sığan'ın delegeler tarafından coşkunlukla karşılanan konuşmasından sonra Kongrede gündem gereğince seçimlere geçilmiştir. Oylamalar sonunda Dursun Şahin'in yeniden Şube Başkanlığına getirildiği, belli olmuştur. Yönetim Kurulu asil üyeliklerine İbrahim Selçuk, Ömer Karaağaç, Mehmet Duman, Metin Pezük, Ahmet Çıtak ve Ekrem Gündoğdu seçilirken, aynı kurulun yedekliklerine Necmettin Albayrak, Mustafa Nalbant, Yaşar Yılmaz, Nurettin Kaya Mustafa Özmen ve Eyüp Yeniçeri getirilmişlerdir.

Mustafa Akdemir, Mülazım Topçu, Sıtkı Yıldırım, Onur Kurulu asil üyeliklerine seçilirlerken, aynı kurulun yedek üyeliklerine ise, İhsan Özural, Osman Erdem ve Halis Anıtkan getirilmişlerdir.

Denetim Kurulu asil üyelikleri şu üyelerden teşekkül etmiştir: Bahattin Güngör, Dursun Şenol ve Salih Doğan. Aynı kurulun yedekliklerine ise Seyfettin Büyükfırat, Kurban Takım ve Ekrem Nevruz seçilmişlerdir.

Genel-İş EMEK Erzincan Şubemizin yeni yöneticilerini kutlar kendilerine çalışmalarında başarılar diler.

Malatya'da pavyon basıp, garson döven 18 polis tutuklandı

Malatya'daki bir pavyonu basarak garsonlarını döven ve müzik aletleriyle eşyalarını tahrip ettikten bir gece sonra da bir kumarhaneyi basarak aynı şekilde kanunsuz hareketlere girişen 18 toplum polisi, mahkemece tutuklanmış, olayla ilgili olarak üç bakanlık müfettişi Malatya'ya gelmiştir.

RESMİ ELBİSELİ POLİSLER

Şehirde gergin bir havanın doğmasına sebep olan ve gece caddelerinde askeri birliklere ait devriyeler dolaşan Malatya'da olayların meydana gelmesi iddia edildiğine göre, bir toplum polisinin pavyonda dövülmesi üzerine başlamıştır. Gece geç saatlerde resmi elbiseleriyle pavyona girip önce lâmbaları kırarak söndüren ve daha sonra müşterilerin içinde garsonları coplayan polislerin meydana getirdiği bu olayla ilgili tahkikat sürdürülürken, bir gün sonra da büyük çapta kumar oynattığı bilinen bir kulüp aynı şekilde basılmıştır.

Türkiye'de Murat otomobilleri İtalya'dan 15 bin lira daha pahalıya satılıyor

Murat 124 Türkiye'de 56 bin 964 liraya satılırken Fiat 124 İtalya'da son zamdan sonra 42 bin 142 liraya satılıyor...

Tofaş Otomobil Fabrikası tarafından 1969 yılında yapımına başlanan Fiat 124 (Murat 124) otomobilleri, Türkiye'de İtalya'da olduğundan çok daha fazla fiyatla satılmaktadır.

Geçtiğimiz günler, İtalya Hükümeti, petrol fiyatlarının artması gerekçesiyle mamullerine zam isteğinde bulunan otomobil sanayicilerinin mamullerine yüzde 5 ilâ yüzde 21 arasında zam yapmış Fiat 124 otomobillerinin fiyatı 3 bin 515 lira artarak 42 bin 142 liraya satılmaya başlamıştır. Fiat otomobillerininin, İtalya'daki, zamdan önce satış fiyatı 38 bin 625 liraydı.

Ancak yapılan hesaplamalardan çıkan sonuçlara göre, Murat 124 adı altında ülkemizde üretilen Fiat 124 otomobilleri İtalya'da olduğundan 15 bin lira daha fazla yüksek fiyatla satılmaktadır. Murat 124 otomobillerinin Türkiye'deki satış fiyatları 56 bin 964 liradır. Türkiye'de yapılan Murat 124 otomobillerinin yapılış standardından daha kötü olmasına rağmen, Türkiye'deki fiyatların 15 bin lira daha yüksek olması hayretle karşılanmaktadır.

Öte yandan, İtalya'da fiyatların artması Türk Muratlarının fiyatlarını etkileyip, etkilemiyeceği de merak konusu olmuştur.

Demirsoy Ankara'da toprağa verildi

PARTİLERİN İLERİ GELENLERİ CENAZE TÖRENİNDE

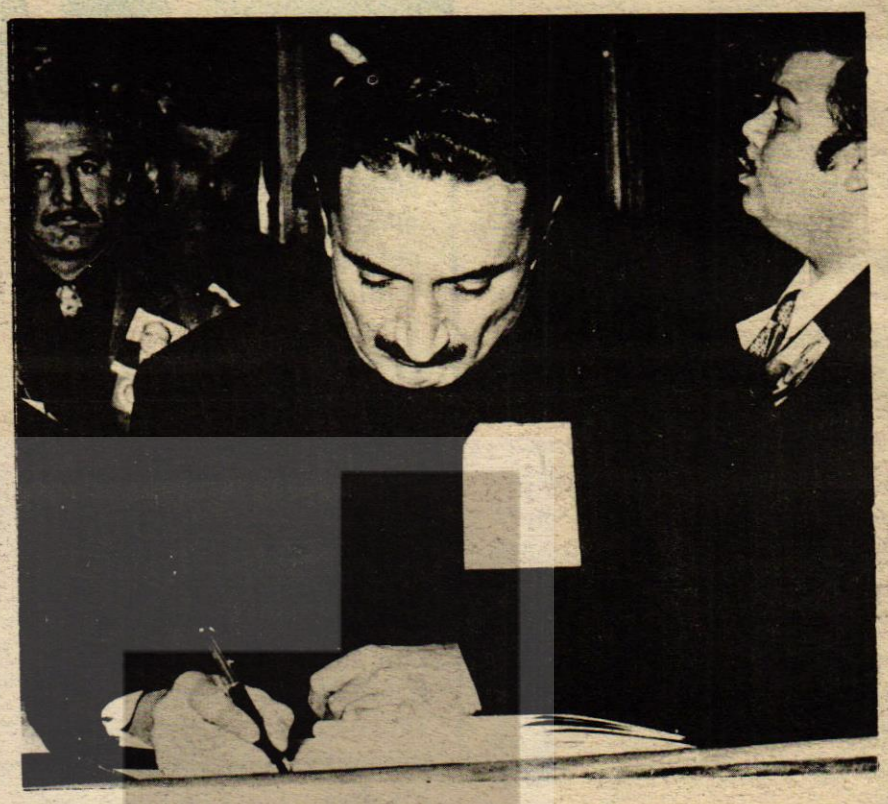

CHP GENEL BAŞKANI BÜLENT ECEVİT, TÜRK-İŞ'TEKİ ÖZEL DEFTERİ YAZARKEN

SENDİKAMIZ İCRA KURULU ÜYELERİ VE ÇEŞİTLİ İL-LERDEN GELEN ŞUBE BAŞKANLARI NÖBET TUTARLARKEN

CENAZE TÖRENİNE ONBİNLERCE İŞÇİ, SENDİKACI VE YURTTAŞLARIMIZ KATILDI. FOTOĞRAFTA TÖRENE KATILANLARI GÖRÜYORSUNUZ.

İŞÇİ VE SENDİKACILAR SON GÖREVLERİNİ YAPIYORLAR.

